VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 95 — Vol. XLVIII — SUDBURY, ONTARIO — Torstaina, elok. 13 p. 1964 — Thursday, Aug. 13, 1964

Vasemmisto Toronton kirjaltajien puolesta

Toronto. — Toronton kirjaltajien ammattiyhdistyksen suuhun on työnnetty kapula samanaikaisesti kuin miljonäärien omistamat lehdet, Daily Star, Telegram ja Globe and Mail ovat vapaita jakamaan kansalle valheellisia tietoja käynnissä olevasta kirjaltajien ja näiden lehtifirmojen välisestä riidasta, sanottiin lehdistölle ellen jaetussa Canadan kommunistipuolueen tiedonannossa.

"Oikeuslaitoksen taholta myönnettiin viime viikolla näille mainituille lehtiliikkeille niitä puolustavia estetuomio, jolla rajoitetaan pikettitoiminta niiden laitoksien edustoilla. Oikeuslaitoksen taholta suostuttiin lisäksi viime maanantaina jatkamaan tämän estetuomion voimassaoloaikaa, mikä olisi muuten päättynyt silloin.

"Puolueen lausunnossa tähdennettiin sitä, että täten on rajoitettu puhe- ja painovapautta mikäli kirjaltajat ovat kysymyksessä.

"Tämä on hyökkäys demokratiaa ja työväestön oikeuksia vastaan", sanottiin kommunistisen puolueen tiedonannossa.

Tiedonannossa ennustettiin samalla, että oikeuslaitoksen toimenpiteellä voisi ehkä olla yhtä kauaskantoiset vaikutukset kuin alkaisin viime keväänä tapahtuneella Ontarion hallituksen toimenpiteellä saada jyrätyksi läpi Ontarion lainlaatijakunnassa ehdotus laiksi, mitä useilla taholla sanottiin yrityksiksi saada hyväksytyksi poliisivaltiolainlaadintaa.

Työväestön olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin estääkseen tällaiset yritykset estetuomioiden hyväksymiseksi työväenliikkeen halvaannuttamiseksi, sanotaan lehdistölle jaetussa lausunnossa, edelleen kehoittaen, että Canadan ja erikoisestikin Ontarion työläisten tulisi hetimiten ja laajassa mitassa ryhtyä protestoimaan tämän johdosta. Nämä protestit olisi osoitettava Queens Parkin kunnes tämä estetuomio peruutettaisiin ja ryhdyttäisiin hallituksen toimesta toimenpiteisiin, joilla estettäisiin tällaisten estetuomioiden käyttäminen tämän ja muiden samanlaisten työmaariitojen yhteydessä.

Italian presidentti Segni sairastui

Rooma. — Italian hallitus on päättänyt, että joitakin aikoja sitten sairastunut maan presidentti Antonio Segni ei ole enää kykenevä suorittamaan tehtäviään valtion johtajana. Hänen tehtäviinsä on asetettu senaatin presidentti Cesare Merzagora.

Tiistaina annetussa ilmoituksessa sanottiin, että Segni oli saanut jonkinlaisen kohtauksen kolme päivää aikaisemmin. Lääkärien selostuksien mukaan hän oli osittaisesti halvaantunut ja että hänellä oli vaikeuksia puhumisessa.

Lääkärien antamassa tiedotuksessa tiistaina sanottiin, että presidenttin tila oli edelleen vakava ja että vaikka hän oli viettänyt verrattain rauhallisen yön, niin hän oli kuitenkin vaipunut osittaisesti tiedottomaan tilaan. Hänen ilmoitettiin olevan kuumeessa. Hänen hengityksensä ilmoitettiin toimivan normaalisti, mutta oli olemassa merkkejä siitä, että aivovian takia hän ei ollut kykenevä puhumaan eikä liikkumaan siinä määrin normaalisti, että hän voisi kunnolla suorittaa tehtäviään.

Segni, joka valittiin toukokuussa 1962 seitsenvuotiseksi virkakaudeksi presidentiksi, on 73 vuoden ikäinen. Hänen tehtäviinsä nimitetty senaatin presidentti on 65 vuoden ikäinen.

VIIME TIEDOT

Nikosia. — Turkkilaiselta taholta on ilmoitettu, että Turkki on luvannut lopettaa sotilaslentokoneensa "vakoilulennot" Kyproksen alueella, ainakin toistaiseksi ja että Turkin hallitus on valmis yhteistoimintaan Yhdistyneiden Kansakuntien kanssa rauhan palauttamiseksi Kyproksessa. Tämä vakuutus annettiin kuitenkin vasta sen jälkeen kun turkkilaiset lentokoneet olivat jälleen lähteneet matkalle Kyprokseen ja Kyproksen turkkilaisia oli ollut mielenosoituksella Nikosiassa.

Washington. — Eilen ilmoitettiin, että 4 yhdysvaltalaista transporttilentokonetta, matkassaan 50 täysin varustettua yhdysvaltalaista laskuvarjosotilasta oli lähtenyt matkalle Kongoon Yhdysvaltain ryhtyessä yhä suuremmassa määrässä pönkittämään länsimielistä Kongon hallitusta sen joutuessa yhä suuremmassa määrässä vaikeuksiin Kongon kapinallisten kanssa.

Xa Ba Hoa, Etelä-Vietnam. — Eilen illalla ilmoitettiin, että 96 yhdysvaltalaisella helikopterilla oli aikaisemmin päivällä kuljetettu 1,000 hallituksen sotilasta taistelujun vietcongilaisia vastaan lähellä täältä. Yhteenotossa kuoli vähintään yksi yhdysvaltalainen helikopterin ohjaaja ja kaksi muuta yhdysvaltalaista haavoittui.

Atomivoimaista sähkövoimalaitosta suunnitellaan Toronton lähelle

Ottawa. — Canadan liittohallituksen ja Ontarion maakuntahallituksen kesken on päästy sopimukseen atomivoimakäyttöisen sähkövoimalaitoksen rakentamisesta Fairportiin, Toronton itäiselle laitakaupunkialueelle.

Suunnitelmien mukaan tällä sähkövoimalaitoksella tuotettaisiin 1,000,000 kilowattia sähkövoimaa. Laitoksen rakennuskustannuksien arvioidaan nousevan $266,000,000:iin.

Ontarion sähkövoimahallinnon, Hydron, odotetaan varaavan tätä tarkoitusta varten noin $120,000,000, liittohallituksen noin $79,500,000 ja maakuntahallituksen noin $66,500,000.

Puolustushankintaministeriöstä ilmoitettiin, että mahdollisesti ensi viikolla annetaan virallinen tiedotus siitä, että laitos rakennetaan Fairportiin.

Canadan atomienergia-yhtiön ja Ontarion sähkövoimahallinnon taholta väitetään, että tämä atomivoimainen sähkövoimalaitos tulee olemaan laadultaan suurin maailmassa ja että sillä voidaan kehittää sähkövoimaa .4 sentin hintaan kilowattia kohden, joka on jokseenkin sama kuin kivihiilellä toimivien sähkövoimalaitoksien tuottaman sähkövoiman.

Sähkövoimalaitoksen rakentaminen Fairportiin tekisi mahdolliseksi sen kehittämän sähkövoiman jakamisen välittömästi nykyisellä Ontarion Hydron jakeluverkostolla.

Fairport olisi sopiva paikka tällaiselle laitokselle, sillä siellä on saatavissa tarpeellinen määrä sellaisen laitoksen tarvitsemasta jäähdytysvedestä.

Suunnitelman mukaan sähkövoimalaitos olisi rakenteeltaan samanlainen kuin nyt Huron järven rannalla lähellä Douglasin niemeä valmistumaisillaan oleva 200,000 kilowattin teholnen sähkövoimalaitos, mutta viisi kertaa suurempi.

Fairportin sähkövoimalaitoksen suunnitellaan koostuvan kahdesta sähkötuotantoyksiköstä, joista kumpikin olisi kykenevä tuottamaan puoli miljoonaa kilowattia.

Lisäksi on suunniteltu, että laitos rakennettaisiin siten että siihen voitaisiin liittää lisäksi kaksi yksikköä, joten tuotantoteho kohoaisi lopulta 2,000,000 kilowattiin.

Vertauksena voidaan mainita, että St. Lawrencen meritiellä toimivat yhdysvaltalaiset ja canadalaiset vesivoimalla toimivat sähkölaitokset tuottavat yhteensä noin 1,800,000 kilowattia.

Tarkoituksena on käyttää uraania ja raskasta vettä höyryn kehittämiseksi tavallisesta vedestä, jolla toimisivat generaattoreita pyörittävät turbiinit.

Suunnitellut kaksi yksikköä kaipaisivat toimintaansa varten aluksi noin 878 tonnia raskasta vettä, joka olisi saatavissa Glace Bayssa, N. S., sijaitsevasta laitoksesta noin $36,000,000 hinnasta. Itse polttoaine, uraani tulisi maksamaan aluksi noin $6,000,000.

Suunnitelmasta on neuvoteltu jo viime tammikuusta lähtien.

N-liiton maatalousministeri vierailulle Canadaan elok. 20

Ottawa. — Canadan maatalousministeri Harry Hays on ilmoittanut, että Canadaan vierailulle saapuvan Neuvostoliiton maatalousministerin Ivan P. Volovchenkon matkaohjelmaa ei ole vielä tarkoin määritelty, mutta hän kuitenkin saapuu.

Mr Hays sanoi, että lopullista matkasuunnitelmaa ei tehdä ennen kuin ministeri on saapunut. Hänellä voi olla suunnitelmissaan joitakin viime hetkellä tehtäviä muutoksia.

Alkuperäinen saapumispäivä elokuun 17 on nyt muutettu elokuun 20 päiväksi. Neuvostoliittolainen vierailujoukkue laskeutuu ensiksi Montrealin lentokentälle, josta se jatkaa matkaa välittömästi Ottawaan. Mr Hays sanoi, että hänellä on aikomus mennä Montrealiin ottaakseen vierailulle saapuvan ministerin henkilökohtaisesti vastaan.

Mr Volovchenkon epävirallinen matkasuunnitelma on seuraava: Saapuu Ottawaan, Montrealin kautta elokuun 20 pnä, elokuun 21—22 pnä Ottawassa, elokuun 23—24—25 Reginassa, elok. 26 Swift Currentissa, elok. 28 Lethbridgessa elok. 29—30 Calgaryssa, elok. 31 Vancouverissa, syysk. 2—3 Winnipegissa, syysk. 4—5 Etelä- ja Länsi-Ontariossa, syysk. 6 Niagara Fallsilla, syysk. 7 jälleen etelä- ja Länsi-Ontariossa, syysk. 8—9 Nova Scotiassa, syysk. 10 Montrealissa ja syysk. 11. Ottawassa.

N-liitto ehdottanut neuvottelua erimielisyyksistä

Moskova. — Neuvostoliitto ilmoitti virallisesti tiistaina, että siltä taholta oli kehoitettu 25 maan kommunistipuoluetta, mukaanlukien Kiinan, neuvonpitoon Kiinan ja Neuvostoliiton sekä toisten maiden kommunistipuolueiden välisistä mielipide-eroavaisuuksista joulukuun 15 päivänä.

Neuvostoliiton kommunistipuolueen äänenkannattaja Pravdan julkaisemassa tiedotuksessa sanottiin, että tässä neuvonpidossa voitaisiin luoda pohja myöhemmin vuoden 1965 keskivaiheilla pidettävälle 90 maan kommunistipuolueen konferenssille.

Kiinalaisella taholla on jo aikaisemmin hyljätty ajatus sellaisen neuvonpidon järjestämisestä väittämällä, että sitä ei tulisi pitää vähintään neljään tai viiteen vuoteen.

Kiinan kommunistit väittävät, että neuvostoliittolaisella taholla yritetään aikaansaada jakaantumista maailman kommunististen puolueiden kesken jota vastoin neuvostoliittolaisella taholla sanotaan, että näin on todellisuudessa tapahtumassa Kiinan kommunistipuolueen kannanottamisien johdosta.

Katolisille kouluille ohje neekerien vastaanottamisesta

Jackson, Miss. — Mississippin katolisen hiippakunnan rovasti R. O. Gerow on neuvonut hänen valvonnanalaisuudessa olevia seurakuntien koulujen johtajia ottamaan vastaan myös neekeriopiskelijoita ensi syyskuussa alkavan lukukauden alussa.

Mississippin osavaltio on yleisesti tunnettu erittäin huomattavassa määrässä rotusyrjintää suositteleva-na.

Piispan allekirjoittamassa kirjeessä, joka luettiin tällä viikolla kaikissa roomalais-katolisissa kirkoissa, sanottiin, että eri seurakuntien kouluissa tullaan vastaanottamaan opiskelijoita huolimatta siitä mihin rotuun he ovat kuuluvia.

Kirkon virkailijat ilmoittavat, että osavaltiossa on 51 katolista alkeiskoulua, joissa yhteensä yli 51,000 opiskelijaa. Toistakymmentä näistä kouluista oli aikaisemmin varattu vain neekerilapsia varten.

Suurten Sisäjärvien vedenpinta laskenut

Ottawa. — Canadan hydrograafillinen toimisto ilmoitti tällä viikolla, että Ontario-järven pinta oli viime heinäkuussa peräti 14 tuumaa alempana kuin viime vuoden heinäkuussa.

Huron-järven pinta oli 11 tuumaa alempana, Erien järven noin 3½ tuumaa ja Superiorin 3 tuumaa tavanomaisesta korkeammalla. Vedenpinta Montrealin satamassa oli jokseenkin samalla tasolla kuin tavallisesti.

Suurten Sisäjärvien pinnan nousu ja lasku on herättänyt viime vuosina useiden ihmisten huomion siitä syystä, että näiden järvien pinnan taso on erikoisestikin laivausyhtiöitä, tuotantolaitoksia ja huvilapaikkojen omistajia kiinnostava kysymys.

Joillakin tahoilla on väitetty, että yhdysvaltalaiset kaupungit ja tuotantolaitokset käyttävät siinä määrin Suurten Sisäjärvien vettä, että lukuisat laiturit Canadan puolella jäävät kuiville ja teollisuuslaitokset joutuvat potemaan tarvitsemansa veden vähyyttä.

Taantumuksen esikunta

Washington. — Yhdysvaltain republikaanisen puolueen presidenttiehdokas Barry Goldwater ilmoitti viime perjantaina Yhdysvaltain entisen Rooman-suurlähettilään rouva Claire Boothe Lucen ja eläkkeellä olevan ilmavoimien kenraalin James H. Doolittlen johtavan "Goldwaterin ja Millerin puolesta" toimivan kansalaisjärjestön toimintaa.

Järjestön tarkoituksena on värvätä demokraatteja ja puolueen republikaanien ehdokkaiden kannattajiksi.

Mainittakoon, että rva Claire Booth Luce on amerikkalaisen lehtimagnaatin Henry Lucen puoliso. Henry Luce omistaa mm. Life- ja Time-lehdet.

— Yhdellä hevosvoimalla voitaisiin pitää 250 miljoonaa taskukelloa käynnissä.

N-LIITOSTA EHKÄ TOINEN NAINEN AVARUUTEEN

Moskova. — Neuvostoliittolaiselta taholta vihjattiin tällä viikolla, että on hyvin mahdollista jotta piakkoin suoritetaan uusi miehitetty avaruus lento — tällä ja toisella kertaa avaruuslentäjän ollessa nainen.

(Turinin, Italian, radiopäivystäjäasemalta ilmoitettiin tiistaina, että siellä oli vastaanotettu radiosignaaleja, jotka kuulostivat siltä kuin ne olisivat olleet jossain yhteydessä kosmonautin matkalle lähettämisen kanssa).

Neuvostoliittolaiset tiedotuslaitokset ovat jo antaneet vihjeitä siitä, että uuteen miehitettyyn avaruustutkimusyritykseen on valmistauduttu. Tätä ennustettiin hallituksen äänenkannattaja Isvestijan palstoilla julkaistussa kirjoituksessa.

Isvestijan ennustelujen mukaan toinen maapallolta avaruuteen lähtevä nainen tulee olemaan kosmonautti Pavel Popovichin aviopuoliso Marina Popovich. Ensimmäinen naispuolinen avaruuslentäjä oli Valentina Tereshkova, joka myöhemmin avioitui kosmonautti Andrian Nikolajevin kanssa.

Unkari odottaa hyvää viljasatoa

Unkarissa arvioidaan kuluvan vuoden sadon nousevan 50 prosenttia suuremmaksi kuin viime vuonna. Tämä tekee tuonnin tarpeettomaksi ja muuttaa Unkarin viljan viejäksi.

Gabona Troeszt (valtion viljajakauppaelin) joutuu käsittelemään ja järjestelemään viljan kuljetuksiin 180,000 rautatievaunua, kun viime vuoden vastaava luku oli vain 115,000 vaunua. Noin 80 prosenttia kokonaissadosta odotetaan tulevan korjatuksi ennen syyskuun loppua. Mitään varastoimisvaikeuksia ei ole, sillä varastoimisvalmistelut on jo etukäteen suoritettu loppuun.

— Ensimmäinen höyrylaiva, joka kulki Atlannin yli oli vain pieni 100 tonnin kantoinen höyryvene nimeltä "Sirius". Se saapui New Yorkista Englantiin huhtikuun 23 pnä 1838.

Neuvostoliitto valmis puolustamaan toisia sosialistisia maita

MOSKOVA. — Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshev on varoittanut, että jos imperialistimaiden johtajat aloittavat laajakantoisemman sodan esimerkiksi Vietnamissa, niin Neuvostoliitto on valmis puolustamaan muita sosialistisia ja kansandemokraattisia maita.

Hrushtshev arvosteli jokseenkin teräväsanaisesti sitä, että yhdysvaltalaiselta taholta oli suoritettu hyökkäys Pohjois-Vietnamia vastaan viime viikolla. Hän sanoi yhdysvaltalaisten sotilasjohtajien edesottamisia merirosvomaisiksi ja mielivaltaisiksi toimenpiteiksi suhteissa eri valtioiden välillä.

"Haluamme varoittaa kaikkia villejä ja puolivillejä, normaaleja ja epänormaaleja miehiä, jotka eivät halua elää rauhassa ja kunnioittaa eri kansojen suvereenisuutta, että heidän ei tulisi sekaantua toisten maiden sisäisiin asioihin", sanoi Hrushtshev.

"Neuvostoliitto ei halua sotaa ja tekee kaikkensa sen estämiseksi", sanoi hän. "Mutta jos imperialistit aloittavat sodan sosialistimaita vastaan, Neuvostoliiton kansa tulee kunnioittamaan pyhää velvollisuuttaan, puolustamaan omaa maataan ja toisia sosialistisia valtioita."

Norsun luuranko Lontoon lähellä

Lontoo. — Kaksi kivettynyttä norsunluurankoa, joiden arvellaan olevan peräisin 100,000 ja 200,000 vuoden takaa, on löydetty Avelyenistä Lontoon lähistöltä.

Löydön teki 23-vuotias englantilainen kemisti John Heskath, jonka vapaa-ajan harrasteena on geologia.

"Englannin luonnonteiden museon paleontologian osaston johtaja tri Antony Sutcliffe sanoi pitävänsä tätä löytöä varsin huomattavana. Hän sanoi, että luurangot asetetaan näytteille museoon.

RAAKA ISÄ 6 KK. VANKEUTEEN

Kingston. — Viikonalussa tuomittiin täällä eräs isä kahdeksi vuodeksi vankeuteen siitä, että hän oli pieksinyt kahta omaa lastaan ja potkinut heitä kasvoille.

Kolmenkymmenen vuoden ikäinen Bruce Vancoughnett tuomittiin samalla kuudeksi kuukaudeksi vankeuteen siitä, että hän oli liikkeellä ajoneuvolla ollessaan vailla ajolupaa ja tapaturmapaikan jättämisestä. Kaikista syytöksistä langetetut tuomiot hän palvelee samanaikaisesti.

Oikeudelle kerrottiin, että Vancoughnett oli mennyt humalaisena kotiinsa heinäkuun 31 päivänä ja piessyt 9 vuoden ikäistä lastaan, Judya, sekä 10 vuoden ikäistä Kennethia. Vaimon paikalle kutsumat poliisit kertovat lisäksi, että hän oli myös potkinut heitä kasvoihin.

Poliisin selostuksen mukaan molemmat mainitut lapset olivat lääkintäavun tarpeessa kun se saapuivat asunnolle vaimon kutsusta.

Poliisituomari James D. Garvin huomioi tuomiota langettaessaan: "Annan sinulle kaiken, minkä suinkin voin."

USAn Titan-ohjus räjähti

San Jose, California. — Suunnaton Titan-ohjus räjähti maassa kesken kokeitten viime perjantaina San Josessa, Californiassa. Koeasema, joka on tullut maksamaan monta miljoonaa dollaria, vaurioitui pahoin.

Räjähdys merkitsee tuntuvaa takaiskua ohjelmalle, jonka tavoitteeksi amerikkalaiset ovat asettaneet maailman suurimman kiinteätä polttoainetta käyttävän ohjuksen kehittämisen. Samanlainen laitteista kuin nyt räjähti samoin sitä kokeiltaessa 2. toukokuuta Edwardsin lentotukikohdassa.

Tulenlieskat ympäröivät räjähtävän ohjuksen ja sytyttivät metsikön tukikohdan ympärillä San Josessa.

Uusdemokraatti valitti puolueensa jäsenköyhyyttä

Toronto. — Uuden demokraattisen puolueen Ontarion jaoston johtaja Donald MacDonald valitti tällä viikolla puhuessaan puolueensa maakunnallisen konferenssin avajaisistunnossa, ettei ole ollut nähtävissä mitään huomattavampaa kasvua puolueen jäsenmäärässä.

"Kolme vuotta sitten, jolloin Uusi demokraattinen puolue perustettiin, meillä oli noin 12,000—13,000 jäsentä tässä maakunnassa. Nykyään meillä on jokseenkin sama määrä."

"Tämä on jotain sellaista, jonka suhteen meillä on olemassa mahdollisuus vaikuttaa ja tunnustakaamme — emme ole suorittaneet tehtäväämme", lisäsi hän.

"Emme mitenkään voi sallia, että tässä suhteessa tapahtuisi lisää laiminlyöntiä."

Mr. MacDonald viittasi siihen, että vaikka Saskatchewanin asukasluku ei ole kuin kuudesosa siitä mitä on Ontarion asukasluku, niin siellä on puolueen 13,000 ontariolaisen jäsenen asemesta 35,000 ihmistä sen puolueen riveissä.

Hän tähdensi, että syy miksi Uuden demokraattisen puolueen ehdokkaat eivät ulottuneet suurempiin saavutuksiin Ontarion lainlaatijakunnan viimeksipidetyissä vaaleissa, oli siinä, että puolueen jäsenmäärä maakunnassa on verrattain heikko.

Näistä valitteluistaan huolimatta uusdemokraattien maakunnallinen johtaja sanoi ettei kuva ole todellisuudessa niin synkkä kuin se minkä hän maalasi johdantopuheessaan, sillä puolueen johdon taholta oli jo ryhdytty visseihin toimenpiteisiin ammattiyhdistysväen mukaansaamiseksi.

Samalla hän kuitenkin korosti sitä, että kautta maailman toimivien sosialidemokraattisten puolueiden kokemuksena on ollut jotta vaikka ammattiyhdistysväen mukaan vetäminen auttaa näitä puolueita erikoisestikin taloudellisesti, niin poliittisesti sellaisilla liittoutumisilla ei ole suurtakaan merkitystä ellei ammattiyhdistysväki osallistu paikallisesti poliittiseen toimintaan.

Mr. MacDonald käytti täysin kaksikolmattaosaa 18 sivua käsittävästä puheestaan puolueen sisäisten asiain pohtimiseen.

Hän keholtti puolueen jäseniä suurempiin yrityksiin järjestön jäsenmäärän kohottamiseksi.

Haastekampanjantulos 84.66% tavoitteesta

Kaksi aluetta, Pohjois-Ontario ja Manitoba-Saskatchewan yli hankintatavoitteensa

Vapauden konttori ilmoitti eilen, että siihen mennessä oli lahjoitettu Vapauden ja Liekin taloudellisen aseman tukemiseksi näiden lehtien kannattajien toimesta käynnissä olevan haasteryntäyksen aikana yhteensä $5,925.90.

Sitten viime katsauksen sanavapauden kannattajat ovat lahjoittaneet lehtiliikkeellemme $221.75.

Pohjois-Ontario on edelleenkin kunnostautunut parhaiden saavuttaen 190.79 prosenttia hankintatavoitteesta. Seuraaviksi tulevat Manitoba-Saskatchewan, minkä alueen tulokseksi merkitään 144.43 prosenttia British Columbia 87.5; Keski-Ontario 70.93; Alberta 62.93; Quebec 60; Länsi-Ontario 55.99; Etelä-Ontario 40.26. Näiden lisäksi on saapunut tähän mennessä myös Yhdysvalloista, minkä suomalaisille ei ollut edes asetettu hankintatavoitetta $20.35 osoituksena siitä, että siellä myös arvostetaan Vapauden ja Liekin asemaa tämän mantereen suomalaisten lehtinä.

IDA JA OSCAR MÄNNISTÖ, Sudbury, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat seuraavat tekemään samoin: mr. ja mrs. K. Järvi, Kelly Lake, Ont., K. Keskinen, Silver Lake, Sudbury, Ont. ja V. Hämäläinen, R. R. 2, Sudbury, Ontario.

J. LEVEALAHTI, Toronto, Ont., vastaa $3.00 Antero Salmisen haasteeseen ja haastaa kaikkia VIRTALAISIA tekemään lahjoituksen Vapauden ja Liekin hyväksi.

SAIMA TAIPALUS, Toronto, Ont., vastaa $5.00 Elsa ja Arvo Virkkalan haasteeseen ja kehoittaa kaikkia haastettuja vastaamaan haasteensa Vapauden ja Liekin tukemiseksi.

ELLI JA MARTTI VUORI, Toronto, Ont., vastaavat $5.00 Gustafsonin haasteeseen Vapauden ja Liekin hyväksi ja kehoittavat kaikkia haastettuja vastaamaan haasteensa.

TAIMI JA A. NUMMI, Toronto, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin tukemiseksi ja kehoittavat kaikkia, joita ei vielä haastettu, tekemään lahjoituksensa omien lehtiemme talousaseman tukemiseksi.

SUURJUHLAMATKALTA SUDBURYLAISET lahjoittavat $6.75 Vapauden ja Liekin hyväksi.

MARTTI WALIMAA, Azilda, Ont., vastaa $2.00 Impi ja Einar Mähösen haasteeseen.

ANNIE RUISSALO, Fort Frances, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja toivoo, että kaikki tilaajat lahjoittavat vointinsa mukaan lehtiemme tukemiseksi.

CHARLES MAKI, Windsor, Ont., vastaa $5.00 Frank Laakson haasteeseen ja kehoittaa kaikkia Vapauden ja Liekin tilaajia lahjoittamaan vointinsa mukaan.

HANNA JA MATTI HAKKARAINEN, Connaught, Ont., vastaavat $2.00 Kalle Aholan haasteeseen ja kehoittavat toisia haasteen saaneita tekemään samoin tai paremmin.

AILI JA MATTI JACKSON, Hamilton, Ont., lahjoittavat $3.00 Vapauden hyväksi.

AINI HILL, R. R. 1, Whitefish, Ont., lahjoittaa $1.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi.

ANTTI VIITA, Eby, Ont., vastaa $3.00 Hj. Haapasaaren haasteeseen ja haastaa kaikki Vapauden tilaajat, joita ei vielä ole haastettu.

FANNY JA KARL SUOMINEN, R. R. 1, Copper Cliff, Ont., vastaavat $2.00 Laina Tolppasen haasteeseen ja haastavat Tilda Santalan, Waters Townshipista, jatkamaan haastetta.

TYYNE JA KAARLO HARJU, R. R. 2, Wahnapitae, Ont., vastaavat $3.00 Matti Ponnen ja Tyyne Kinnusen haasteisiin ja toivovat, että kaikki lahjoittavat vointinsa mukaan.

ANTTI KARKKAINEN, South Porcupine, Ont., vastaa $5.00 R. Vuorimäen haasteeseen ja haastaa puolestaan seuraavat: Tauno Purra ja Urho Purra, molemmat South Porcupinesta, Ont.

VILI, South Porcupine, Ont., vastaa $2.00 Sam Rautasen haasteeseen ja kehoittaa kaikkia haastettuja vastaamaan haasteeseensa.

AILI JA EMIL RAKKOLA, Sault Ste. Marie, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi ja haastavat seuraavat: Väinö Luukkonen, Vancouver, B. C. ja Vilho Turkki, Wabos, A. C. Ry., Ont.

TAUNO LATTUNEN, Sudbury, Ont., lahjoittaa $10.00 Vapauden ja Liekin hyväksi, että niiden ilmestyminen olisi turvattu.

U. KORPI, Sudbury, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi.

ESKO NIEMI, Wawa, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi, että sen ilmestyminen olisi turvattu ja haastaa Uuno Männistön Wawasta, Ont. tekemään samoin.

UUNO NIEMINEN, Val'dor, Que., vastaa $5.00 Jack Laineen haasteeseen Vapauden ja Liekin hyväksi. Kiitos Jack, että ilmoitit olemassaolostasi.

VÄINÖ ROSTELA, oloneuvos, Norembega, Ont., lahjoittaa $10.00 Vapauden ja Liekin haasterahaston kartuttamiseksi.

FELIX AHO, Kapuskasing, Ont., vastaa $3.00 Vikki Huhtan haasteeseen ja haastaa Toivo Kivikangaan ja Antti Lehtisaaren, Kapuskasingista tekemään parhaansa.

ARVI SANDHOLM, Whitefish, Ont., vastaa $2.00 saamiinsa haasteisiin Vapauden tukemiseksi ja haastaa Jonas Kiven, Nairn Centrestä, Ont., jatkamaan haastetta.

HELMI ja BILL ERKKILÄ, Benalto, Alta., vastaa $2.00 saamiinsa haasteisiin Vapauden ja Liekin tukemiseksi.

AILI ja MATTI ANDERSON, Sointula, B.C., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi, että niiden ilmestyminen olisi turvattu.

ALLI ja WESLEY NIEMI, Sointula, B.C., vastaavat $5.00 Katri Riksmannin haasteeseen ja haastaa mrs. William Williams'in Sointulasta samalla summalla.

MR. ja MRS. PAULI SALO, Sointula, B.C., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi.

AINO ja ERIC MÄNNISTÖ, Toronto, Ont., vastaa $5.00 Einojen haasteisiin ja haastaa seuraavat henkilöt tekemään parhaansa: Eric Junnilan, Carly Ahon ja George Kautton, kaikki Torontosta.

IDA BLAIR, South Porcupine, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa ystävänsä Lempi ja Kalle Kuusiston, R.R. 1, Ladysmith, BC:stä jatkamaan haasteiden vyöryä vointinsa mukaan.

MR. KAINO NIITTYMAA, Montreal, 3, Que., lahjoittaa $3.00 Vapauden pa Liekin hyväksi, että niiden ilmestyminen olisi turvattu ja haastaa seuraavat ystävät tekemään samoin tai paremmin: Greetta Nurmen ja mr. O. Oksasen Montrealista, mr. Eino Lundin, Torontosta, mr. Heikki Vainion, Canadan Soosta ja mrs. A. Oksasen, Ville Lasallesta, Que.

K. KAARELA, Kaministiqua, Ont., vastaa $1.00 Sofia Sirenin haasteeseen ja haastaa Olavi Kentalan ja mrs. & mr. K. Marttilan sekä Elis Kaartisen, kaikki Kaministiqua-Pohjolasta.

EINO KUJANSIVU, Port Arthur, Ont., vastaa $1.00 Tom Herälan haasteeseen Vapauden talousaseman turvaamiseksi ja haastaa Svante Mäkeä, Port Arthurista tekemään samoin tai paremmin.

NIILO KATAJA, Port Arthurissa vieraileva Vapauden ystävä Sunnivalesta, Californiasta, lahjoittaa $5.00 ja kehoittaa kaikkia myöhästyneitä toimimaan lehtien talousaseman turvaamiseksi.

FRANK LEINO, R.R. 1, Port Arthur, Ont., vastaa $3.00 W. Wäyrysen haasteeseen Vapauden talousaseman turvaamiseksi ja haastaa seuraavat ystävät tekemään samoin tai paremmin: Helen ja Topi Johnsonin, Lauri Ristasen ja Weikko Sippolan, kaikki Port Arthurista.

EMIL MALIN, R.R. 3, Port Arthur, Ont., vastaa W. Wäyrysen $2.00 haasteeseen ja haastaa W. Kaitasen Port Arthurista viemään haastetta eteenpäin.

JOHN AHO, keuhkotautiparantolasta, Fort William, Ont., vastaa $2.00 W. Wäyrysen haasteeseen ja toivoo kaikkien haastettujen suorittavan kunniavelkansa.

(Jatkuu sivulla 4)

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917

Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office 674-4264 — Editorial 674-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75 USA:ssa 1 vk. $10.00 6 kk. $5.25
3 kk. 2.75 Suomessa: 1 vk. 10.50 6 kk. 5.75

Jäähtynyt – silti vaarallinen

Presidentti Johnson ei ole onnistunut kopio siitä Yhdysvaltojen presidentistä, joka amerikkalaisessa elokuvassa "Doctor Strangelove" yrittää peruuttaa kenraaleista aloittamaa atomipommihyökkäystä "maailmankommunismia" vastaan". Elokuvan presidentti yrittää vilpittömästi saada hyökkäyskäskyn peruutetuksi, vieläpä hän kyselee avuttomana, tahtoisitteko, että nimeni jää historiaan Hitlerin jälkeen maailman suurimpana joukkomurhaajana. Presidentti Johnson ei arkaile niin paljon. Hän tunnustaa itse antaneensa hyökkäyskäskyn ja yrittää vain venkoilla, että hyökkääjä onkin se, jota vastaan hyökätään. Maailmanhävitystä suunnittelevа tohtori Strangelovekin on vain "puolustautuja".

Kukaan järkevä ihminen ei tietysti usko enempää elokuvan kuin todellisenkaan presidentin väitteitä. Jos päätös amerikkalaisesta hyökkäyksestä olisi tehty vasta viime sunnuntaina muka tapahtuneen vietnamilaisen "torpedovenehyökkäyksen" jälkeen, joka muuten ei lainkaan vaurioittanut amerikkalaista laivaa, ei sitä olisi puhuttu jo useita kuukausia aikaisemmin, niin kuin amerikkalaiset poliittiset kommentaattorit tekivät, esim. Alsop ja Lippman ovat jutuissaan puhuneet. Amerikkalaisten lehtien omien tietojen mukaan Yhdysvaltojen sodanjohto on valmistellut hyökkäystä Vietnamin demokraattista tasavaltaa vastaan jo kauan. Kun se nyt on tapahtunut, eivät minkäänlaiset valheet voi kumota sitä tosiasiaa, että Yhdysvallat on hyökännyt ja sen uhri vain puolustautuu.

ÄÄRIOIKEISTON VAIKUTUS

Senaattori Goldwaterin nimittäminen republikaanien presidenttiehdokkaaksi ja siitä johtuva oikealta tuleva painostus Johnsonin hallintoa vastaan on erittäin todennäköisesti tärkeänä tekijänä USAn aggressiivisten toimenpiteiden takana. Bruce MacDonald, Globe and Mailin Washingtonin kirjeenvaihtaja, kirjoittaa lehden elokuun 10. päivän numerossa seuraavasti:

"Eräs canadalaisia eniten huolestuttava seikka senaattori Goldwaterin republikaanien presidenttiehdokkaaksi valinnan yhteydessä on se, että vaikka hän epäonnistuisikin pyrkimyksissään päästä presidentiksi, hänen ehdokkaaksi nimittämisensä tulee vaikuttamaan Johnsonin hallitukseen politiikkaan.

"On hyvin vähän epäilystä siitä, etteikö USAn hallituksen kiivas reaktio torpedovenehyökkäyksiin kahta amerikkalaista hävittäjää vastaan Tonkinin lahdella ollut ainakin osittain, senaattori Goldwaterin nykyistä hallitusta vastaan sen Kaakkois-Aasian kommunisminvastaisten operaatioiden käsittelyyn kohdistaman kritiikin aiheuttama.

". . . Hallitus koki pettymyksen toisensa jälkeen Etelä-Vietnamin vaikean pulman suhteen ja haki innokkaasti tekosyytä hyökätäkseen Pohjois-Vietnamiin."

KIISTAN YDIN

Kiistan perimmäinen ydin ei ole — kuten läntinen propaganda niin halukkaasti tarjoilee — se, että koko Vietnamin ja Kaakkois-Aasian kriisi olisi pelkästään tulosta kiinalaisesta yltiövallankumouksellisuudesta. Ydin on siinä, että USA ylläpitää Etelä-Vietnamissa — ja muuallakin! — aggressiivista rappiohallitusta, jonka johtoon viime tammikuun vallankeikauksen yhteydessä noussut kenraali Nguyen Khanh on osoittautunut puhtaaksi viljelyksi sotaprovokaattoriksi. Omien sanojensa mukaan hän olisi jo useaan otteeseen hyökännyt Pohjois-Vietnamiin, ja amerikkalaiset itsekin ovat myöntäneet olleensa suurissa vaikeuksissa yrittäessään hillitä tätä yltiöviavista palkkasoturiaan. Mutta Khanhinkaan ponnistelut eivät ole johtaneet Etelä-Vietnamissa mihinkään tuloksiin, nukkehallituksen, sen armeijan ja amerikkalaisten asema on päinvastoin nopeasti heikentynyt (Henry Cabot Lodgen ero USA:n-suurlähettilään paikalta, Havaijin kokous ja NATO-maille tehty esitys "avun" toimittamisesta Etelä-Vietnamiin!), joten näyttää siltä, että tällöin militaristinen hulluus olisi voittanut realistisen harkinnan. Tapaus Maddoxista tehtiin tällöin keppihevonen, ja vaikka mikään puolueeton elin ei ole tutkinut, missä torpedovenehyökkäys tapahtui, ja vaikka maiden aluevesirajoista ollaan nykyisin monta eri mieltä (Islannin "sillisota"), niin nain löyhällä perusteella amerikan määräys kostohyökkäyksen suorittamisesta Pohjois-Vietnamiin. On kuohuttavaa, että tämän tekee maa, joka itse on estoitta lentouttanut U-2-koneitaan Neuvostoliiton yläpuolella, joka julkisesti sanoo yhä lentävänsä Kuuban ylitse ja joka heinäkuussa 1958 väkevän oikeudella suoritti maihinnousun Libanoniin.

Ei voida riittävästi tähdentää sitä, että Etelä-Vietnamissa 16,000 amerikkalaista sotilasta on tuhansien kilometrien päässä kotimaastaan, että Tonkinin lahti on ja sijaitsee Aasian jättiläiskansojen sydämessä, eikä ole lähelläkään USA:n aluevesiä. Toisin sanoen: koko välikohtausta ei olisi milloinkaan sattunut, jos USA ei ylläpitäisi hyökkäyshenkistä imperialistista tukikohtapolitiikkaansa.

KONFERENSSIPÖYTÄ — AINOA RATKAISU

Tällä hetkellä kriisi näyttää jonkinverran jäähtyneen siitä vaarallisen räjähdyksenomaisesta tilanteesta jossa oltiin USAn Pohjois-Vietnamia vastaan suorittamien hyökkäyksien aikana. Käytämme tarkoituksella sanaa "näyttää", sillä kenraali Khanh puhuu ja käyttäytyy jatkuvasti mitä provokatoorisemman tapaan. Varmastikaan nyt ei ole aika ilmahyökkäyspanikkiin Saigonissa, ei raskaisiin joukkojenkeskityksiin rajalla eikä jatkuviin pommituskoneiden lentoihin kohti pohjoista, mitkä seikat näyttävät muodostavan kaavan suunnitellulle hysterialle Etelä-Vietnamissa tällä hetkellä. Tämä lisäksi senaattori Goldwater vaatii jatkuvasti Yhdysvaltoja yhä aggressiivisempiin toimenpiteisiin.

Ainoa keino Kaakkois-Aasian pulmien ratkaisuun on konferenssipöytä. Perustana sille on Geneven konferenssi joka lopetti sodan Indo-Kiinassa 1954. Aselepokomission jäsenenä Canada voisi tehdä paljon tämän konferenssin aikaansaamiseksi. Se olisi ensimmäinen askel rauhan aikaansaamiseksi tällä rauhattomalla maailmankolkalla.

Harry Freeman:

Goldwaterin nousun taloudellinen tausta

Jo useissa eri yhteyksissä on selvitelty niitä tekijöitä, myös taloudellisia, jotka tekivät mahdolliseksi sen, että Barry Goldwaterin tapainen mies voi kaapata käsiinsä USA:n republikaanisen puolueen koneiston ja nousta puolueen presidentttiehdokkaaksi. Ehkä on kuitenkin vielä syytä kajota siihen kilpailuun, jota USA:n eri talousalueiden finanssipiirit ovat käyneet republikaanisessa puolueessa ja kuinka länsirannikon miljonäärit ovat nyt vihdoinkin saaneet oman miehensä presidenttiehdokkaaksi. Asiaa on käsitellyt mm. amerikkalainen lehtimies Harry Freeman Novoje Vremjassa julkaistussa kirjoituksessa, josta julkaisemme katkelman.

HYVIN MONET TARKKAILIJAT pohtivat edelleenkin kysymystä, kuinka tuo vallansiirto republikaanisessa puolueessa oli oikein mahdollista. Kuinka tuo kauppamies pienestä arizonalaisesta kaupungista suhteellisen uusi tulokas republikaanien politiikassa ja mies joka senaattorina ei ole tehnyt ainoatakaan merkittävää lakialoitetta eikä ollut päivääkään senaatin ulkoasiainvaliokunnan jäsenenä, mies joka on julkisesti tunnustanut älynsä ja koulusivistyksensä vajavaisuudeen — kuinka tuollainen henkilö pystyi ohittamaan USAn mahtavimman finanssidynastian edustajan Nelson Rockefellerin? Kuinka hän voi päihittää sellaiset rikkaat ja vaikutusvaltaiset poliitikot kuin Henry Cabot Lodge, William Scranton ja Michiganin osavaltion kuvernööri George Romney, joka on American Motors Corporationin entinen johtaja?

PUOLUEKOKOUSKAUPUNGISSA San Fraanciscossa sain lukea ja kuulla, että Goldwaterin voitto kuvastaisi finanssimahdin siirtymistä itä-rannikolta, pääasiassa New Yorkista, lounaaseen ja Californiaan.

Mutta tuo on äärimmilleen yksinkertaistettu selitys. New York, toisin sanoen Wall Street, on edelleenkin rahavallan tärkein keskuspaikka. Toisaalta on otettava huomioon, että Wall Streetin hegemonia ja vaikutus ei ole koskaan ollut republikaanisessa puolueessa aivan ehdoton. Sen edut ovat hyvin usein olleet ristiriidassa Chicagon, Clevelandin ja Keski-Lännen muiden finanssikeskusten vaikutusvaltaisten pääomapiirien kanssa. Ja ne ovat ristiriidassa tälläkin hetkellä.

Keski-Lännen kapitalistien etujen ajajana republikaanisessa puolueessa oli aikaisemmin monien vuosien ajan senaattori Robert Taft Ohion valtiosta. Neljässä puoluekokouksessa, vuosina 1940, 1944, 1948 ja 1952, hänestä oli vähällä tulla republikaanien presidenttiehdokas. Mutta joka kerta hän hävisi pienellä äänierolla poliitikoille, jotka edustivat itäisteen osavaltioiden suurimpia pääomaryhmiä, toisin sanoen Wall Streetiä.

Vuonna 1959 Taft julkaisi muistion, missä mm. selitti Eisenhowerin voiton vuoden 1952 puoluekokouksessa johtuneen "New Yorkin finanssipiirien mahdista" ja siitä, että "useat liikemiehet olivat joutuneet alttiiksi New Yorkin vaikutukselle". Taftin tappio aiheutti paljon tyytymättömyyttä Keski-Lännen liikemiehissä ja heidän vaikutuksensa alaisissa poliitikoissa.

TÄTÄ TYYTYMÄTTÖMYYTTÄ

Goldwater osasi käyttää hyväkseen. Hän ryhtyi kamppailuun itäisten valtioiden finanssimaailman kuninkaita ja prinssejä vastaan, ja Keski Lännen finanssiparoonit ja -hallitsijat tekivät juuri sellaisen johtopäätöksen kuin heiltä sopi odottaa: antoivat tukensa arizonalaiselle kauppiaalle.

Goldwaterin rahoittajana kamppailussa oli tarumaisen rikas clevelandilainen finanssimies George Humphrey: M. A. Hanna Companyn puheenjohtaja National Steel Corporationin, Consolidation Coal Companyn ja muiden yhtymien johtaja. Humphreyn osuus ei rajoittunut kuitenkaan vain Goldwaterin kamppailun rahoituksen järjestämiseen. Niinpä hyvin informoitu Newsweekin toimittaja kirjoitti, että juuri Humphrey taivutti Eisenhowerin omaksumaan puoluekokouskamppailunsa "hyväntahtoisen puolueettomuuden" asenteen. Kannattaa muistaa, että Humphrey oli Eisenhowerin hallituksessa valtiovarainministerinä. Jos Eisenhower olisi heittäytynyt arvovallallaan taisteluun Goldwateria vastaan, niin San Frónciscon puoluekokouksen lopputulos olisi saattanut olla aivan toinen.

Goldwater peri Taftia tukeneet voimat. Ohio, senaattori Taftin kotivaltio, antoi Goldwaterille kaikki 57 ääntään. Varauksettoman kannatuksensa Goldwaterille antoivat myös Illinois, Indiana ja muut Keski-Lännen osavaltiot, joita on totuttu pitämään Taftin kannattajina.

Edelliseen kannattaa vielä lisätä maan lounaisosien pääomien, erikoisesti Texasin öljykuninkaiden sekä Etelä-Californian finanssiryhmien vaikutus. Ne ovat tekemisissä aseteollisuuden, erikoisesti lentokone- ja rakettiteollisuuden kanssa.

EMME SAA UNOHTAA myöskään vanhaa ja oikukasta texasilaista öljykuningasta nimeltään H. L. Hunt. Hänen omaisuutensa arvioidaan pariksi miljardiksi dollariksi ja mielipiteiltään hän on äärimmäisoikeistolainen. Tuntien syvää kiinnostusta "vapaan yksityisyritteliäisyydeen" säilyttämistä kohtaan mr. Hunt saapui oikein henkilökohtaisesti San Franciscoon auttaakseen Goldwaterin voittoon.

Suurista rikkauksistaan huolimatta Huntin kerrotaan olevaan hyvin saita. Tällä kertaa hän kuitenkin vuokrasi eräästä hotellista kokonaisen kerroksen, mihin sijoitti esikuntansa johtamaan Goldwaterin puolesta käytävää kamppailua. Jo puoluekokouksen ensimmäisinä päivinä Scrantonin kannattajat tiesivät kertoa kuinka suuria summia Hunt oli käyttänyt. Samoin saatettiin todeta, että Huntin rahoilla oli ollut varsin tuntuva vaikutus puoluekokousedustajien mielipiteisiin.

GOLDWATERIN KAMMPAILUA

Californiassa johti entinen senaattori, kustantajamiljonääri William Knowland. Knowlandien perheellä on näkyvä ja vaikutusvaltainen asema Californian yhteiskuntaelämässä ja hyvät suhteet osavaltion finanssipiireihin. Itsepintaiset huhut tiesivät ainakin kertoa, että Goldwaterin ehdokkuuden puolesta olivat sanoneet painavan sanansa eräät vaikutusvaltaiset henkilöt californialaisesta Bank of America-pankista. Pankki on USAn suurin.

Aikakauslehti Saturday Evening Post kirjoitti, että Goldwaterin heittämä haaste republikaanista puoluetta valvoneelle "itäiselle liittoutumalle" on nousukkaiden "kapina" Wall Streetin valtiaita vastaan. "Taloudelliselta kannalta tarkastellen Goldwaterin kapina merkitsee uuden rahan nousua vanhaa rahaa vastaan, H. L. Huntin tyyppisten rahamiesten kapinaa Chase Manhattan Bankin edustamaa rahavaltaa vastaan, uusille talousalueille kasaantuneen suuren rahan kapinaa vanhojen teollisuusalueiden suurta rahaa vastaan", kirjoitti lehti.

TUOSSA ARVIOSSA on varmaan paljon totta. Kaikki nuo voimat, joista Saturday Evening Post kirjoitti, Chicagon ja Clevelandin pankit ja yhtymät antoivat kannatuksensa Goldwaterille.

Goldwater oli niiden mieleen ennen kaikkea siksi, ettei juuri yksikään yritys harrasta kansainvälistä finanssitoimintaa. Tämän vuoksi ne ovat heikommin selvillä kansainvälisen näyttämön tapahtumista kuin itäisen rannikon finanssipiirit. Keski-Lännen ja Lounaan kapitalistien on miltei mahdoton tajuta, että nykymaailmassa on myös USAn mahdilla omat rajansa.

Vielä on olemassa eräs huomionarvoinen seikka, joka selittää Goldwaterin voittoa. Hän oivalsi erinomaisesti amerikkalaisten poliittisten kokousten epädemokraattisuuden ja käytti sitä nokkelasti hyväkseen. Ainoastaan kuudessatoista USAn viidestäkymmenestä valtiosta puoluekokousedustajat valitaan perusjärjestöissä suoritettavilla vaaleilla. Kaikissa muissa valtioissa edustajat valitaan valtiota tai läänijä käsittävässä konfereenssissa ja niitä ohjaavat taas poliittiset junttamiehet.

Goldwater ei lähtenyt vaaleihin perusjärjestöissä, koska hän tiesi kannatuksensa vähäiseksi. Mielipidetutkimusten mukaan häntä kannattaa vain vajaa neljännes oman puolueensakin jäsenistä. Tämän vuoksi Goldwater ja hänen taustamiehensä keskittivätkin kaikki voimansa poliittisten bossien junttaamiseen, erikoisesti etelässä, Keski-Lännessä ja Lännessä.

Aivan viime hetkeen saakka "maltillisilla" ei ollut selvää käsitystä Goldwaterin luomista lujista asemista. Kun he vihdoin käsittivät tilanteen vakavuuden ja alkoivat koota voimiaan pysäyttääkseen Goldwaterin, oli jo liian myöhäistä.

USAn äärioikeisto ruokkii rotuvihaa

Yhdysvaltain etelävaltojen valkoiset rotukiihkoilijat ovat järjestäytyneet vastustamaan näihin valtioihin saapuneita kansalaisoikeustyöntekijöitä, jotka pyrkivät rauhanomaisesti selvittämään syrjitys̈sä asemassa oleville neekereille heidän oikeutensa. Niinpä Clevelandissa Mississipissä on ryhmä valkoisia korkeakouluopiskelijoita muodostanut uuden rotujen tasa-arvoisuutta vastustavan järjestön, jollaisten synnystä osavaltion lehdet ovat kertoneet yhä uudelleen viime kuukausina.

Uusi järjestö kutsuu itseään konservatiivien liitoksi ja aikoo organisoida satoja valkoisia ylioppilaita jokaista osavaltioon tullutta kansalaisoikeustyöntekijää vastaan. Nämä "maahantunkeutujat" — kuten valkoiset rotukiihkoilijat heitä nimittävät — ovat opettajia ja opiskelijoita etupäässä pohjoisvaltioista. He järjestävät valtuustoimintaa neekereille "vapauskouluissa" ja opastavat heitä rekisteröitymään äänestäjiksi syksyn vaaleihin. Heidän toimintansa tapahtuu "Mississipin kesäsuunnitelman" (Mississippi summer project) puitteissa.

Mississipin lehdet ovat kertoneet neekerien vastaisten, katolilaisvastaisten ja juutalaisvastaisten järjestöjen perustamisesta osavaltioon. Eräs ryhmä, "valkoisen rodun säilyttämisen liitto", saa suurimman osan jäsenistään pahamaineisten Ku Klux Klanin ja "valkoisten kansalaisten neuvoston" riveistä. Eräs järjestön edustaja arvioi sen jäsenmäärän olevan 30,000 henkeä, jotka muodostavat alaosastoja 15 piirikunnassa.

Ku Klu Klan väittää voivansa määrätä kolmasosasta Mississipissä annettavista äänistä. KKK:n johdon jäsen J. E. Thornhill Sr. ilmoitti eräässä kokouksessa, että tähän salaseuraan kuuluu nykyään lähes 100,000 jäsentä, joukossa mm. lainkäyttöviranomaisia. Klaanin levittämässä kirjallisuudessa kehotetaan "kristittyjä, amerikkalaisia, anglosakseja" liittymään Ku Klux Klaniin, "koska se on niin salainen järjestö ettei kukaan tiedä teidän olevan sen jäsen". Sen julkaisemassa lehdessä puhutaan halventavasti "Kennedyn kakaroista, mustasta Warrenin oikeusistuimesta, kommunistien kansallisesta liitosta ja neekereistä, jotka ovat liian tyhmiä oppiakseen, löykäävià, saastaisia ja pirullisia".

Etelävaltioihin saapuneita neekerien auttajilta vaaditaan todella suurta rohkeutta, sillä toiminta tällaisessa ympäristössä saattaa olla jopa hengenvaarallista. Kolmen nuoren kansalaisoikeuksien puolustajan murha on tästä surullisena todistuksena.

TILATKAA VAPAUS!

Kirjoituksia "Jouluun"

Yleistä kansansuosiota nauttiva "Joulu"-julkaisu, joka kustannetaan yhteisvoimin Canadan ja Yhdysvaltain suomalaisten toimesta, ilmestyy jälleen siksi hyvissä ajoin ennen pyhiä, että se ehtii etäisemmillekin lukijoilleen joulunpyhien ratoksi. Avustajain kirjoitukset, kertomukset, runot ja muut kaunokirjalliset tuotteet ovat sydämellisesti tervetulleita. Samoin kuvat, jotka yhtyvät kirjoituksiin, tai ovat muuten meidän elämäämme ja toimintaamme kuvaavia kummaltakin puolen rajaa. Kaikki kuvat palautetaan silloin jos sitä erikoisesti pyydetään. Myös käännökset ovat tervetulleita, mutta käännösten mukana pyydetään lähettämään myös alkuperäinen teksti tai tiedoitus siitä, mistä se on saatavissa.

Mitä aikaisemmin "Jouluun" aiotut kirjoitukset saapuvat, sitä enemmän ne auttavat toimituksen teknillistä työtä. Toisaalta, sitä huolellisemman käsittelyn saavat ne kirjoitukset, jotka eivät tule viimehetken kiireen aikana. Kirjoitusten ja kuvien tulee olla julkaisun toimituksen käsiteltävänä viimeistään lokakuun 15 päivään mennessä.

Lähettäkää kirjoituksenne ja kuvanne osoitteella:

JOULUN TOIMITUS
Box 69.
Sudbury, Ont.

Teidän ja meidän kotiveräjältä

Maija ja Uno Wuorinen, Torontosta, Ont., olivat lomailemassa täällä nikkeliperukalla mr. ja mrs. Einar Mähösen luona Azildassa ja mr. ja mrs. Heikki Riekon luona Sudburyssa. Wuoriset poikkesivat lehtemme toimistossa eilen (keskiviikkona) kertomassa Toronton terveisiä. Kiitos käynnistä. Valitamme samalla, että tälle seudulle oli "etukäteen tilattu" kovin huonot lomailmat. Toivotamme hupaisaa kotimatkaa Torontoon.

Suomessa ja Ranskassa suuri hintojen nousu

Deutsches Industrieinstitut on äskettäin tutkinut Euroopan eri teollisuusmaiden ja Yhdysvaltojen kuluttajahintojen kehitystä. Nyt julkaistujen tilastotietojen mukaan ovat kuluttajahinnat Länsi-Saksassa ja Hollannissa viiden viime vuoden aikana nousseet 14 prosenttia Ranskan sen sijaan mainittuna ajanjaksona 28 prosenttia. Suomessa oli lisäys 27 prosenttia sen ollessa Italiassa 22 prosenttia, Norjassa 19 prosenttia ja Itävallassa 17 prosenttia. Myönteisempi hintojen kehitys oli havaittavissa Sveitsissä ja Isossa Britanniassa nousun ollessa kummassakin maassa 13 prosenttia. Belgiassa oli nousu 9 prosenttia ja Yhdysvalloissa vajn 7 prosenttia.

Mitä muut sanovat

USAn KUILUN PARTAALLA-POLITIIKASTA

"Yhdysvaltain 'kostohyökkäys' tuo mieleen edesmenneen ulkoministeri John Foster Dullesin ulkopolitiikan ja heijastaa maan sisäpoliittista tilannetta. Kosto on äärimmäisen epävarma rauhan tae. Voidaan helposti joutua tilanteeseen, jossa ei tiedetä kummalla olisi enemmän kostettavaa. Tapahtumat osoittavat jälleen kerran kuinka vähäisiksi suurvallat katsovat YK:n mahdollisuudet todella suurten ja kiireellisten kriisien ratkaisijana. Nyt kun ensimmäinen ja toivottavasti myös viimeinen näytös Tonkinin lahdella on päättynyt, on myös YK kokoontunut tutkimaan asiaa. Sen mahdollisuudet lienevät kuitenkin hyvin rajoitetut, varsinkin kun Kiina — jolla on suurin ratkaisuvalta tilanteen kehittymiseen — ei ole lainkaan läsnä pohtimassa ongelmaa." —

Tamperelainen "Aamulehti."

●

TULITIKKUJA BENSIINIIN.

Kaikista äärimmäinen toimenpide mitä mies voi tehdä on se kun hän yrittää tappaa toisen miehen, sanoi senaattori Goldwater. "Mutta kun hän tekee sen vapauden puolesta niin se ei ole mikään rikos."

Vähän ennen kuin Goldwater puhui tästä esimerkistä, löysi FBI kolmen murhatun amerikkalaisen siviilioikeustyöntekijän ruumiit Mississipissä.

Tällaisien kiihkomurhatöiden tekijöille senaattori Goldwaterin puhe ja sen 'selitykset' ovat kuin myötätuntoa herättävä tiedoitus ja rohkaisu mahdollisia uusia murhatöitä varten.

Toronto Daily Starin toimituskirjoituksesta elokuun 10 päivänä.

●

KAIKKI PUNAISEN LIPUN ALLA

Nämä ovat päivän harhaanjohtavampia lippuja — ja harva niistä voi olla sen enemmän harhaanjohtavampi kuin on sana "Kommunisti".

Tämä tulee näkyviin jokapäiväisissä otsikoissa. Esimerkiksi: viime viikolla joukko heimolaisia, joista monellakaan ei ollut päällä sen enempää kuin vajavainen lantiovaate ja aseenaan kivikauden aikainen keihäs, pyyhkäisi yli Kongon ja hallitus leimasi hiedät heti kommunisteiki. Mitä tämä tarkoittaa? Uskovatko nämä ihmiset yhteisomistukseen tuotantolaitoksien suhteen? Kannattavatko he proletaarista diktatuuria? Ovatko he teroittaneet päähänsä "Kommunistin Manifestin" ja "Pääoman"?

Samana päivänä New Yorkin oikeus todisti neekeri-radikaalin rikolliseksi anarkismin puolustajaksi. Hänestä tehtiin heti todiste siitä, että Harlemin rotumellakat oli johdetut kommunistien toimesta. Mutta tosiasia on, että hänet eroitettiin USA:n kommunistipuolueesta kavaltajana pitkä aika sitten; vastapainoksi hän nimitti puolueen Wall Streetin työkaluksi; ja kuului jonkinlaiseen joukkoon nimeltä Progressive Labor Movement. Minkälainen on tällainen Kommunisti?

Nyt on tullut aika huomioida äärettömän monimutkainen ajattelu tämän päivän politiikassa.

Tämä kaikki on hyvin vaikeata lukijalle. Mutta jos hän haluaa tietää mitä se tarkoittaa, niin hänen pitäisi vaatia täsmällinen selostus. —

Toronto Daily Starin toimituskirjoituksesta elokuun 10 päivänä.

Ku Klux Klanin miehiä kiinni

Washington. — Neljä Ku Klux Klanin jäsentä on pidätetty Georgian osavaltiossa viime kuussa tapahtuneen neekerireserviupseerin yhteydessä, ilmoitti liittovaltion poliisi (FBI).

Athensissa, Georgiassa liittovaltion poliisin edustaja ilmoitti erään pidätetyn tunnustaneen syyllisyytensä murhaan ja sanoneen, että myös toiset kolme pidätettyjä olivat osallisina murhassa.

Murhattu Lemuel Penn oli muiden neekeriupseerien kanssa autolla matkalla eräältä Georgiassa sijaitsevalta koulutusleiriltä Washingtoniin jossa hän työskenteli opetustehtävissä, kun hänet ammuttiin lähellä Colbertin kaupunkia.

FBI ilmoitti, että pidätetyt ovat 25-vuotias William Myers, 41-vuotias Joseph Howard Sims. 37-vuotias Herbert Guest ja 28-vuotias James S. Lackey joista viimeksi mainittu on tunnustanut syyllisyytensä.

Pidätettyjä syytetään viime kuussa hyväksytyn kansalaisoikeuslain perusteella vehkeilystä Pennin ja hänen virkaveljiensä "vahingoittamiseksi, painostamiseksi, uhkaamiseksi ja pelottamiseksi". FBI väittää Lackeyn, Myersin ja Simsin ampuneen Pennin kuoliaaksi.

Miehiä syytetään kansalaisoikeuslain perusteella sen vuoksi, että murha luetaan "osavaltiorikokseksi" ja Georgian osavaltion olisi pitänyt esittää murhasyyte.

Oikeudellisesti katsottuna oli Penn, joka palveli everstiluutnanttina reservissä, jatkuvasti liittovaltion tuomiovallan alainen kun hänet ammuttiin.

FBI:n päällikkö J. Edgar Hoover ilmoitti, että Guest oli pidätetty myös aikaisemmin tänä vuonna kahden muun ohella erään välikohtauksen jälkeen, jossa laukauksia oli ammuttu erään neekerin taloa kohti.

Hoover ilmoitti, että Sims oli pidätetty Ku Klux Klanin päämajassa Athensissa ja että kolme muuta pidätettyjä ja muut järjestön jäsenet olivat usein käyneet Guestin omistamassa autovajassa.

Opiskelijoiden neuvostokansa

Moskova. — Neuvostoliitossa tulee tänä vuonna olemaan opiskelijoita lähes 65 miljoonaa eli melkein kolmannes koko maan väestöstä. Lähes 45 miljoonaa tästä määrästä opiskelee alkeis- ja oppikouluissa, loput ammatti- ja iltakouluissa, yliopistoissa ja instituuteissa.

Sitä ja tätä

AINOASTAAN ERI KASVOT

— Kaikki aviomiehet ovat samanlaisia, mutta heillä on erilaiset kasvot, jotta heidät voitaisiin erottaa toisistaan.

LYHYESTI

— Eräs mies ilmestyi kirkkoon keskellä saarnaa ja sijoittautui istumaan takapenkkiin. Hetken aikaa siinä istuttuaan hän nojautui eteenpäin ja kysyi edessä istuvalta harmaapäiseltä mieheltä: "Kuinka kauan hän on saarnannut".

— Mies vastasi: "Kolme tai neljäkymmentä vuotta."

— "No siinä tapauksessa kuuntelen loppuun", päätti vieras, "sillä kyllä kai hän on pian lopussa".

PÄIVÄN PAKINA

VÄHÄN FINGLISKASTA

Yksi selvä osoitus siitä, että tämä maailma on ikuisesti muuttumassa, on maailman kielien kehitys. Uusia sanoja, jotka merkitsevät uusia käsitteitä, tulee jatkuvasti käyttöön. Vanhoja sanoja häipyy käytöstä ja muististakin, tai sitten ne saavat uusia merkityksiä. Uusia paikannimiä, jotka olivat hiljattain tunnettuja vain näiden paikkojen asukkaille, tulee kansainväliseen sanastoon.

Kuinka kieli muuttuu määrätyissä olosuhteissa, se voidaan havaita mm. siirtolaisten keskuudessa. Esimerkiksi voidaan ottaa se suomenkieli, mitä puhutaan täällä Pohjois-Amerikassa. Joskus siitä sanotaan, että se ei ole todellisuudessa suomenkieltä, vaan "fingliskaa". Huolimatta siitä, että joka päivä kuullan rahvaanomaisia "suomenkielisiä" muunnoksia englanninkielisistä sanoista, ilmenee selvästi myös uusien sanojen syntymistä. Jos katsomme, että suomenkieli ei ole rajoitettu Suomen tasavallan rajoihin, nämä uudet sanat kuuluvat suomenkielen sivistyssanastoon.

Ollessani noin kolme vuotta sitten matkalla Euroopan mantereella, minulle tuli vakituisesti Vapaus-lehti. Kerran eräs nuori suomalainen ystäväni luki sitä ja kysyi minulta, että mitä "reittaus" tarkoittaa. Näin, että "reittaus"-sanaa oli käytetty kirjoituksessa terästyöläisten ammattiliiton hyökkäyksestä kaivosmiesten liittoa vastaan Sudburyssa. Minulla oli vaikeuksia selittäessäni sanan merkitystä ystävälleni, sillä vastaavanlaisia tapauksia ei löydy Suomen nykyisessä työväenliikkeessä. Asia oli niin että Suomessa puhutussa kielessä ei ollut sopivaa sanaa joka olisi vastannut sitä käsitettä, missä josku ammattiliitto pyrkii anastamaan toisen ammattiliiton jäsenten edustamisoikeuden. Senpä vuoksi uusi sana, "reittaus", keksittiin ja sillä on nyt paikka sivistyssanastossa.

Samassa lehdessä oli ilmoitus "mojakkapäivällisistä". Kun hän kysyi minulta, että mitä on mojakka, niin tietysti hämmästyin. Olin aina luullut että "mojakka" on 101-prosenttisesti suomalainen sana (siis tullut Canadaan Suomesta). Läsnä oli eräs toinen ystäväni, eräs nuori porilainen, ja hän kertoi että hän oli kerran kuullut merimiesten käyttävän sanaa jutellessaan seikkailuistaan meren toisella puolella.

Jos ajattelemme sitä vaikeaa elämää jota siirtolaiset kymmeniä vuosia sitten viettivät täällä Canadassa ja Yhdysvalloissa, näemme, että "mojakka"-sana on tullut englanninkielisestä sanasta "mulligan stew", jolla nimellä tunnettiin tämän mantereen köyhälistön ja kulkurien pääasiallisin ruoka. Eikö ole luonnollista, että jos köyhillä siirtolaisilla on vähän perunaa, porkkanaa ja vaikkapa lihaa, niin siitä varmasti tehdään soppaa (keittoa). Ei ole vaikeata kuvitella mielessämme metsäkämppää, sanokaamme Pohjois-Michiganissa 70—80 vuotta sitten. Tässä kämpässä oli suomalaisia ja muita kansallisuuksia työssä. Ruokakello soi, ja mitä oli ruokapöydässä? Tietysti "mulligan stew". Ruoka oli suomalaisille tuttua (jos silloisessa Suomessa heillä oli onni joskus saada lihaa keittoonsa) mutta ruoan nimi oli vain vieraskielinen. Uskon, että tällaisissa oloissa syntyi "mojakka"-sana. Ja tässä mielessä sillä sanalla on historiallinen merkitys suomalaisille siirtolaisille ja samalla "mojakka"-sana kuuluu suomenkielen sivistyssanastoon sen pitkäaikaisen käytössäolon vuoksi.

Puhuessamme fingliskasta halualsin kertoa erään jutun, joka kerrottiin minulle Petroskoissa pari vuotta sitten. Kertoja oli Uuno Sevander, joka lähti täältä Neuvosto-Karjalaan yli 35 vuotta sitten ja joka tänä päivänä on hyvin tunnettu taiteilija Petroskoissa. On mielenkiintoista, että mies, joka on ollut niin monta vuotta siellä, muistaa vielä tällaisia juttuja entisestä kotimaastaan. No, nyt se juttu.

Eräs nuori neitonen tuli Suomesta Canadaan tätinsä luo. Tämä asui pienessä kylässä CPRn linjan varrella ja hän oli kirjoittanut tytölle, että hän on asemalla vastassa kun tyttö saapuu kylään.

Tyttö saapui, mutta kun hän astui junasta, ei asemalla ollut ketään, paitsi rautatietyöläisiä. Tietysti neitonen oli hermostunut ja ajatteli: "Mitä minä nyt teen? Vieraassa maassa enkä osaa puhua englantia!". Sitten hän havaitsi että lähettyvillä olevat työläiset puhuivat keskenään jotakin, mikä kuulosti suomenkieleltä. Tyttö sanoi: "Päivää! Olisiko teidän joukossanne ketään, joka puhuu suomea?" Vastaus: "Kyllä, miss!" Iloisena tyttö lausui: "Olipa minulla hyvä onni. Voisitteko neuvoa minulle missä rouva — asuu?" Neitosen silmät suurenivat hänen saadessaan seuraavan vastauksen: "Ju pet! Menkää kaksi blokia sillä striitillä tästä steisonista tuonepäin. Sitten kääntykää leftiin. Hän asuu seuraavassa koornerissa, putserisapan upsteella."

No niin, ei muuta, vaan näkemiin ja — gupai! — Usko.

Suomen naisvoimistelijain vierailumatkasta Canadaan

Toronto. — Kuten jo aikaisemmin on tullut kerrottua, saapuvat Suomen TULn naisvoimistelijat tänne Canadaan meidän kaikkien vieraiksi ensi loka-marraskuun vaihteessa. Joukkue, joka jo tänä kesänä on tehnyt Euroopassa vierailumatkoja toisiin maihin, on kokoonpanoltaan aivan parhaimpia, mitä koskaan on matkoilla ollut.

Eri seuroista, tarkkojen karsintakilpailujen jälkeen, pääsivät siihen seuraavat naisvoimistelijat: Anita Aalto ja Anja Rantala Porista, Tuula Haapalehto ja Ritva Nurmi Turusta, Anja Harko, Rauni Koskinen ja Terttu Nenonen Jyrystä, Marjaana Laakso, Ponnistus, Anita Mäki, Kotka, Raili Pakarinen, H. T. naisvoimistelijat, Pirjo Sillgren ja Ritva Särkkä Jyväskylästä.

Matkan ensimmäinen esiintymispaikka on Toronto, jossa Central teknillisen koulun juhlasalissa näemme nuo vierailijamme ensi kerran 22 p:nä lokakuuta jatkuen matka sitten South Porcupineen, Sudburyyn, Port Arthuriin ja taas takaisin tänne Torontoon, missä sitten on jäähyväisnäytäntö East Yorkin korkeakoululla 2 p:nä marraskuuta. Tarkemmin eri paikkakunnilla tapahtuvista esityksistä tuonnempana.

Pitäkäämme jo näin aikaisin tämä tuleva vierailu mielessämme, täyttäkäämme silloin esityspaikat viimeistä sijaa myöten, siten osoittaen kiitollisuuttamme kaukaisille yhteisillevieraillemme. — Vaasan Jukka.

Tulokseton o-karsinta

Travemunde. — Itä ja Länsi-Saksan purjehdusliitot eivät ole päässeet yksimielisyyteen yhteisestä olympiajoukkueesta.

Molemmat liitot kieltäytyivät allekirjoittamasta Travemundessä pidettyjen yhteisten katsastuskilpailujen tuloslistoja. Molempien Saksojen olympiakomiteoiden on kokoonnuttava uuteen kokoukseen määräämään 14 purjehtijaa.

—•—

Muutoksia NL:n o-joukkueeseen

Moskova. — Neuvostoliiton urheiluliiton puheenjohtaja Juri Masjin sanoi viime lauantaina, että eräitä välttämättömiä muutoksia on tehty Neuvostoliiton olympiajoukkueeseen neuvostourheilijain ulkomailla aiheuttamien pettymysten johdosta.

Masjin sanoi Pravdassa olleessa artikkelissa, että Neuvostoliiton olympiajoukkueen kokoonpano annetaan julkisuuteen syyskuussa mestaruuskilpailujen jälkeen.

Ulkomailla sattuneista pettymyksistä mainitsi hän jalkapalloilijoiden häviön Varsovassa ja yleisurheilijain tappio USA:lle.

—•—

Eila Pyrhönen perhosteli SE:n

Helsinki. — Loistavin Suomen ennätyksin kirkastettiin viime lauantaina Helsingin uimastadionilla uinnin kolmansien olympiakatsastuskilpailujen kärkitulokset ihanteellisissa olosuhteissa ja 26-asteisessa vedessä.

Naisten 200 metrin perhosuinnissa saavutti Marjaniemen Uimareiden Eila Pyrhönen voittoajan 2.35,6, mikä on uusi Suomen ja Pohjoismaiden ennätys ja uupuu vain 1,2 sekuntia Euroopan ennätyksestä. Miesten 200 metrin vapaauinnin kovatasoisen katsastuskilpailun voitti HTU:n Matti Kasvio ajalla 2.04.6, mikä on 0,5 sekuntia hänen Ranskamaaottelussa uimaansa Suomen ennätystä parempi ja Tokion 4x200 m viestinuintiin varmistui vapaauintijoukkue. Kasvion ohella seuraavasti katsastusten parhaiden tuloksin: 2) Tuomo Hämäläinen 2.05,5, 3) Ilkka Suvanto 2.06,2 ja 4) Hannu Vaahtoranta 2.07,2 sekä varamieheksi 5) Esa Lepola 2.07,9.

Naisten 100 m rintauinnissa sivusi Koktan Ulla Suvanto nimissään olevaa Suomen ennätystä voittaen kilpailunsa ylivoimaisesti ajalla 1.22,9.

TULOKSIA

Miesten 200 m vu: 1) Matti Kasvio 2.04,6 (uusi SE) 2) Tuomo Hämäläinen 2.05,5 3) Ilkka Suvanto Vetehiset 2.06,2 4) Hannu Vaahtoranta 2.07,2.

Naisten 100 m ru: 1) Ulla Suvanto 1.22,9 (sama kuin SE) 2) Mirja Salonan 1.27,7 3) Raini Rutanen 1.29,7.

Naisten 200 m pu: 1) Eila Pyrhönen 2.35,6 (uusi SE ja PE) 2) Pauli Lehtivuori 2.50,0 3) Raili Alanen 3.16,7.

LEO'S B/A SERVICE

Kunnostetaan kaikenmallisia autoja. B/A autorenkaita ja välineitä

Puhelin DI 4-8231

Cumberland ja Munro kat. kulm.
Port Arthur Ontario

RAKENNUSKAUSI ALKANUT!

Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.

THUNDER BAY LUMBER CO.

(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puh. 3-7469
516 Simpson St. Fort William

ME-Rose ei saa lippua Tokioon

Sydney. — Australialainen 1,500 metrin maailmanennätysmies Murray Rose ei pääse maansa edustajaksi Tokioon Australian uimaliiton viime lauantaina tekemän päätöksen mukaan.

Liiton puheenjohtaja D. Dowling vahvisti, ettei liitto pysty tarjoamaan Roselle matkaa USA:sta Australiaan syyskuussa pidettäviä viimeisiä katsastuskilpailuja varten.

Voimakas yleinen mielipide on, että Rose otettaisiin mukaan Tokion joukkueeseen ja eräs sanomalehti on tarjoutunut maksamaan hänen matkansa. Voimassaolevien määräysten mukaan täytyy uimareiden osoittaa kisakelpoisuutensa Australiassa.

—•—

Ennätysuinnit Budapestissä

Budapest. — Unkari otti niukan 7 pisteen johdon luvuin 69—62 uintimaaottelussa Ruotsia vastaan viime lauantaina Budapestissa. Unkarilaiset venyivät neljään uuteen maan ennätystulokseen ja lisäksi sivusivat yhtä. Uudesta Ruotsin ja pohjoismaiden ennätyksestä vastasi Hans Rosendahl miesten 400 m vapaauinnissa ajalla 4.21,7 ja hänen vanavedessään sai toiseksi tullut Mats Svensson hienon ajan hänkin — 4.22,5. Unkarin Katona teki samalla uuden Unkarin ennätyksen 4.24,7, mutta jäi sillä kolmanneksi.

—•—

EE kaunistui Hollannissa

Haag. — Neljä Hollannin ennätystä syntyi viime lauantaina maan uintimestaruuskilpailujen karsintakilpailuissa.

Naisten 100 metrin vapaauinnissa sai Erica Terpstra ajan 1.01,7 miesten samalla matkalla oli Ronny Kroonin aika 54,9. Miesten 100 m selkäuinnissa teki Jan Weeteling ajan 1.03,6 ja Jan Jiskoot sai ajan 5.04,9 miesten 400 metrin selkäuinnissa.

Naisten 100 metrin rintauinnissa teki Klenie Bimolt uuden Euroopan ennätyksen 1.18,0. Entinen ennätys 1.18,2 oli itäsaksalaisen Barbara Göbelin nimissä.

—•—

Gottvalles 100 m 54,3

Pariisi. — Ranskan vapaauimari tähti ja Tokion toivo Alain Gottvalles paransi perjantaina maansa ennätystä 100 m vapaauinnissa voittaessaan Ranskan mestaruuden ajalla 54,3.

Toiseksi sijoittui tässä kilpailussa G. Gropaiz ajalla 55,4 ja kolmanneksi J. P. Curtillet ajalla 55,9.

Myös naisten 100 m vapaauinnissa saavutti Monique Pietri uuden Ranskan ennätyksen voittaessaan Ranskan mestaruuden ajalla 1.04,1.

Kolmannesta uudesta Ranskan uintiennätyksestä vastasi Patrick Ramiono voittaessaan miesten 200 m rintauinnin ajalla 2.38,8.

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne

International Co-Op Stores Ltd.

176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

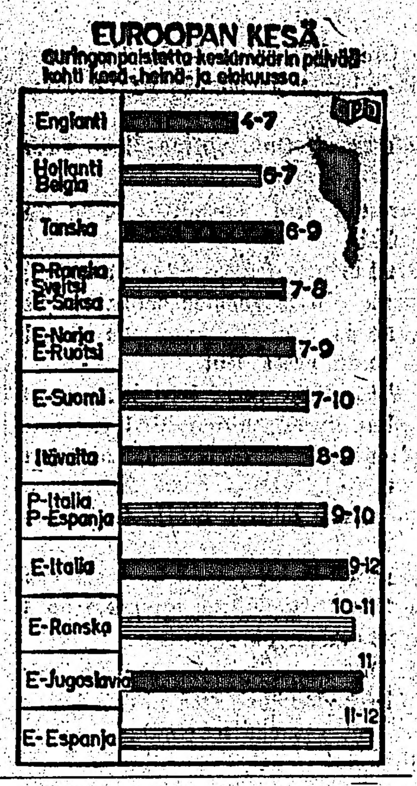

Yhdenmiehen sukellusveneen tarina

Toisen maailmansodan tarkimmin varjeltuja salaisuuksia oli "Biber" — yhdenmiehen sukellusvene, jonka saksalaiset kehittivät yllätysaseeksi. Heidän päämääränään oli suunnitella mahdollisimman pieni upotussotaan kykenevä ja itsenäisenä taisteluyksikkönä toimiva sukellusveneen tyyppi.

Kaikki tavalliselle sukellusveneelle välttämätön säilytettiin, mutta kaikki muu, mikä ei ollut ehdottoman tärkeätä, poistettiin suunnitteilla olevasta rakenteesta. Puolustusaseita ei "Biberiin" näin ollen tullut lainkaan, sen aseistuksena oli vain kaksi torpedoa, yksi kumpaankin kylkeen kiinnitettynä.

Järjestelmällisen suunnittelutyön tuloksena syntyi 9 metrin pituinen, noin metrin levyinen ja 1.65 metrin korkuinen pienoisvene, jonka etuina olivat pieni koko ja vähäinen moottorien ääni. Kääpiövene saattoi erinomaisesti piiloutua tavalliseen aallokkoon, eivätkä kuuntelulaitteet juuri kyenneet paikallistamaan sitä. Yhdenmiehen sukellusvene saattoi sitä paitsi selviytyä miinakentistä ja jopa sukellusveneverkoista, joihin sen suuremmat serkut olisivat jääneet ansaan.

Tavallisista sukellusveneistä käytettiin varsin yleisesti nimitystä merten harmaa susi, mutta "Biberiä" — majavaa — sopisi hyvällä syyllä kutsua valtameren pikku ilvekseksi. Se osoittautui tehokkaaksi nimenomaan väijyjänä. Mutta kerran ilmi tultuaan oli vene kuitenkin varmasti kohdannut kohtaloonsa. Se ei kyennyt pakenemaan, pinnalla saavutti vene ainoastaan 20 kilometrin tuntinopeuden, sukelluksissa sen vauhti hidastui puoleen siitä.

Kaiken kaikkiaan valmistivat saksalaiset 350 "Biberia". On hyvin kuvaavaa, ettei niitä sodan päättyessä ollut jäljellä ainoatakaan.

Ne olivat kaikki tavanneet kohtalonsa.

Vuonna 1956 nostettiin liittoutuneet Travemündin edustalta lähes 200 metrin syvyydestä melko ehjänä säilyneen "Biberin" ja nyt tätä yhdenmiehen sukellusvenettä esitellään eri maissa laajana anoona edustajana. Tänä kesänä "Biber" on saapunut Suomeen kertomaan salaisesta aseesta, johon saksalaiset osaltaan perustivat toiveensa toisen maailmansodan armottomissa pyörteissä.

Lontoo ja KOK eri linjoilla

Tokio. — Ganefo-kisoihin osallistuneiden urheilijain ei sallita kilpailla Tokion olympiakisoissa.

Olympiakisojen järjestelytoimikunnan jäsen Y. Iwata sanoi viime lauantaina palattuaan Lontoosta, jossa hän keskusteli kansainvälisen yleisurheiluliiton edustajien kanssa.

Iwata sanoi, ettei yleisurheiluliitto, vaikka toivookin mahdollisimman monen urheilijan osallistuvan olympiakisoihin, voi sallia Ganefo-kisoihin osallistuneiden tulla mukaan määräysten ja periaatteiden kustannuksella.

Yllä oleva tieto on hämmästyttävä. Kuten muistetaan, Ganefo-kisat syntyivät Kansainvälisen olympiakomitean ja Indonesian välisen riidan seurauksena. KOK julisti nämä kisat pannaan pyytäen kansainvälisiltä urheiluliitoilta tukea toimenpiteelle. Indonesia ja KOK ovat nyt kuitenkin sopineet asian ja sen pitäisi olla pois päiväjärjestyksestä kieltoineen kaikkineen.

Ollakseen johdonmukainen IAAF:n olisi pitänyt seurata olympiakomitean ratkaisua ja luopua kielloista, sitä suuremmalla syyllä kun IAAF tai sen sihteeri ei esiintynyt asiassa itsenäisenä osapuolena vaan KOK:n käskyläisenä. On aiheellista kysyä, onko ylläoleva päätös liiton sihteerin henkilökohtainen mielipide? Kansallista kilpailutoimintaa aina urheilijain kilpailuja myöten Ganefo-kielto ei koske.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki. — (Suomi-Seura r.y.) —

Saimaan kanava valmistuu 30 metrin päivävauhdilla

Saimaan kanavaa tehdään varsin ripeällä vauhdilla. Perjantaina (7.8.) oli kanavalla jälleen eräs merkkitapahtuma, kun voitiin pitää kahden osaurakan lopputarkastukset.

Kun kanavaa on nyt rakennettu uudelleen vasta noin vuoden ajan on siis jo kahdesta välitavoitteesta selvitty. Toinen niistä koski työtä Mustolan sulusta Tuohimäen sulkuun ja toinen maansiirtoa uuden Soskuan sulun paikalla.

Soskuan puoleisella osalla ovatkin työt kiivaimmin käynnissä juuri Soskuan sulun seutuvilla, sillä Soskuasta Tuohimäkeen kaivetaan parhaillaan uutta kanavaa useiden maansiirtokoneiden voimalla. Työ edistyy kesäaikana noin 30 metrin päivävauhdilla ja on laskettu, että syksyyn mennessä on valmista kanavaa 6.5 kilometriä. Kaikkiaan on kaivettava noin 30 kilometriä.

Kanavalla työskentelee tällä hetkellä noin 700 miestä ja suuri määrä työkoneita. Erilaisia maansiirtokoneita on mukana kuudettakymmenettä, joiden lisäksi sen verran kuorma-autoja, siirtämässä niin massoja paikasta toiseen kuin ajamassa hiekkaa Nuijamaalta Juustilaan, vuokra-alueella tehtävälle tielle.

On laskettu, että ennen kuin uusi Saimaan kanava valmistuu on sen uomasta siirrettävä maata kaikkiaan 6 miljoonaa kuutiometriä. Kanavatyön yhteydessä rakennetaan myös 11 uutta siltaa ja rakennuksia tehdään 50,000 kuutiometriä. Melkoista määrää edustaa myös sulkuihin ja satamarakenteisiin tarvittavan betonin määrä, 65,000 kuutiometriä. Suluista tulee sähköistetyt ja kauko-ohjatut ja niiden sekä ylä- että alapuolelle kaksi laivapaikkaa käsittävä satama.

Saimaan kanavan hallintokeskus saa paikkansa Mustolasta, paikasta missä jo aikaisemmin on ollut vanhan kanavan konttoreita. (US)

Lääkerekisteri aloittaa toimintansa

Lähemmäs viisi ja puoli tuhatta lääkevalmistetta tulee apteekeissamme olemaan seuraavan vuoden kuluessa kaupan, mikä on huomattavasti suurempi määrä kuin esim Ruotsin, Norjan ja Tanskan apteekkien tarjoama. Tähän asti on valikoima ollut vieläkin runsaampi, arviolta noin 6.000 — 7,000 nimikettä. Vähennyksen on aiheuttanut lääkerekisteröintijärjestelmän käyttöön ottaminen ja siitä johtuva myyntilupien anomismenettely. Lääkeaineiden valmistajien oli heinäkuun loppuun mennessä anottava lääkintöhallitukselta erikseen lupaa jokaista tuotettaan varten, joka on ollut myynnissä.

Nykyisin on valmistajaluetteloissa mukana 12 kotimaista ja noin 130 ulkomaista valmistajaa. Rekisteri, jollainen on jo kauan ollut käytössä joka puolella Eurooppaa, tekee mahdolliseksi eri valmisteiden vaarallisuuden ja mahdollisten haittavaikutusten kontrolloinnin. (HS)

Työllisyystilanne

Keskikesälläkin vaikeaksi osoittautunut työttömyystilanne ei osoita suuriakaan paranemisen merkkejä. Maan työnvälitystoimistojen kirjoissa oli nimittäin elokuun 1. päivänä 16,640 työtöntä työnhakijaa, joista naisia 7,220, ilmenee 5.8 valmistuneista laskelmista. Kaikkiaan oli työnhakijoita 20,583 ja avoimiksi ilmoitettuja työpaikkoja 5,398. Kaksi viikkoa aikaisemmin työttömiä työnhakijoita oli 19,429.

Työttömiä oli eniten Tampereen työvoimapiirissä eli 4,356. Seuraavina olivat Helsinki 2,667, Turku 2,304, Kouvola 2,200, Oulu 1,108 ja Vaasa 1,052. (Kansan Uutiset)

Suomessa yksi puhelin viittä asukasta kohti

Suomessa on tällä hetkellä yli 750,000 puhelinta, joista lähes 80 prosenttia on alueella, missä yksityinen puhelinlaitos harjoittaa puhelinliikettä. Mikäli kasvuvauhti pysyy viime vuosiin verrattuna samanlaisena, saavutetaan miljoonan puhelinkoneen raja noin 4—5 vuoden kuluessa. Puhelinyhteys yksityisten puhelinlaitosten alueella on nyt noin 20 puhelinta 100 asukasta kohti.

Viime vuoden lopussa oli puhelinyhteys korkein Mariehamns Telefon Ab:n alueella, missä oli 39,2 puhelinta 100 asukasta kohti. Seuraavina olivat Helsingin Puhelinyhdistys 35,8 ja Turun Puhelinlaitos 25,9. (HS)

Helsingin lentoasemalle amerikkalaiset keskilinjavalot

Helsinkin lentoaseman molemmat kiitoradat, joiden valaistus viime vuonna tapahtuneiden epäonnistuneiden laskujen johdosta, suoritetuissa tutkimuksissa todettiin riittämättömäksi, varustetaan amerikkalaisilla keskilinjavaloilla. Näiden ns. "pannukakkuvalojen" asennustyöt aloitetaan elokuun loppupuolella. Kyseiset valot ovat laatuaan ensimmäiset Euroopassa. Valojen ensisijaisena tarkoituksena on auttaa laskeutuvan koneen ohjaajaa arvioimaan oikein kiitotien pinnan etäisyys huonoissa sääolosuhteissa. (US)

Simosen helsinkiläisjärjestö kommunistiseen vaaliliittoon

Simoslaisten (Työntekijäin ja Pienviljelijäin sos.dem liitto) Helsingin paikallisjärjestö on tehnyt kommunistien kanssa vaaliliiton Helsingissä syksyn kunnallisvaaleja varten. Päivän Sanomien sopimuksesta kertovasta uutisesta käy ilmi, että TPSL:n johtomiehet ovat neuvotelleet asiasta jo samanaikaisesti, jolloin neuvottelut olivat käynnissä Helsingin Sos.dem piirin kanssa sosiaalidemokraattien yhteisestä vaaliliitosta, kirjoittaa Suomen Sosialidemokraatti.

Merimiehet ja maakravut

Mississippillä jokilaiva pysähtyi tiheän sumun tähden erääseen jokihaaraan. Muuan utelias matkustaja kiipesi komentosillalle kapteenia haastattelemaan.

— Miksi pysähdymme?

— En voi nähdä uomaa, vastasi kapteeni.

— Mutta minä voin nähdä tähdet yllämme, huomautti matkustaja.

— Niin minäkin, mutta elleivät höyrykattilat räjähdä, emme mene sitä kautta.

✪

Hermostunut rouva puhutteli Pohjois-Atlantin linjalaivan kapteenia:

— Mitä tapahtuu, jos törmäämme suureen jäävuoreen?

— Jäävuori jatkaa matkaansa ikäänkuin mitään ei olisi tapahtunut, kuului vastaus.

Rouva poistui rauhoittuneena.

✪

Pari haaksirikkoista ajelehti turvattomassa veneessä. Tilanne näytti synkältä. Toinen ryhtyi pelästyneenä rukoilemaan.

— Oi Herra! Pahoin olen rikkonut käskyjäsi vastaan. Olen ollut suuri juoppo, mutta jos henkeni nyt säästyy, lupaan etten enää milloinkaan . . .

— Odotahan hetki, ettet lupaa harkitsemattomia. Olin juuri näkevinäni laivan, keskeytti kumppani.

✪

Stuertti seisoi matkustajalaivan laskusillan yläpäässä ja otti tulijoita vastaan:

— Ensimmäinen luokka oikealle, toinen luokka vasemmalle.

Vihdoin saapui nuori viehkeä nainen kantaen lasta käsivarrellaan. Hän oli neuvottoman näköinen, joten stuertti tiedusteli kohteliaasti kumartaen?

— Ensimmäinen vai toinen?

— Ah! Tämä ei ole minun, vastasi tyttö kauniisti punastuen.

✪

— Mieheni on tuulut merisairaaksi, sanoi rouva matkustajalaivan kapteenille.

— Olen kuullut sellaista ennenkin.

Voisitteko neuvoa, mitä hänen pitäisi tehdä kohtauksen tullessa?

— Se ei ole tarpeen. Hän osaa tehdä sen neuvomattakin.

✪

— Kyllä, sanoi jokilaivan kippari hermostuneelle matkustajalle. Olen seilannut tällä joella niin kauan, että tunnen jokaisen kallion ja särkän.

Samassa laiva törmäsi karille niin rajusti, että se pirstoutui keulasta perään asti.

— Siinä on yksi niistä, totesi kapteeni.

✪

Kapteeni kurkisti luukusta ja huusi:

— Onko siellä alhaalla joku?

— Aaretti, herra kapteeni, vastasi messipoika.

— Mitä sinä teet?

— En mitään, herra kapteeni.

— Onko Tuomaskin siellä?

— Kyllä olen, vastasi puhuteltu.

— Mitä sinä teet?

— Autan Aarettia, herra kapteeni.

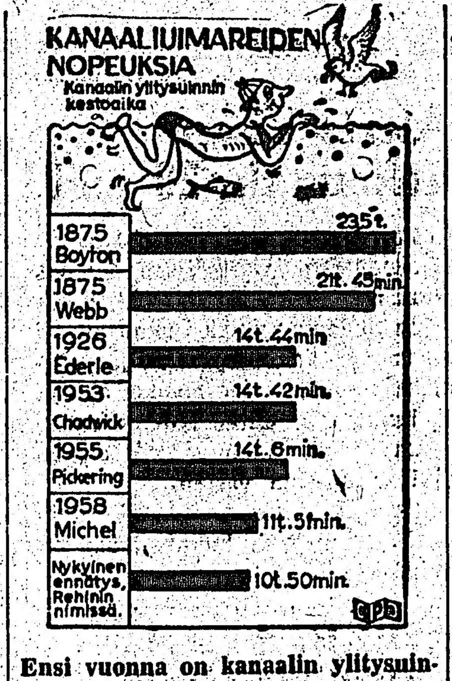

Ensi vuonna on kanaalin ylitysuintien juhlavuosi.

Ensi vuonna tulee kuluneeksi 90 vuotta siitä kun Englannin Kanaali ensi kerran ylitetttiin uimalla. Sen suoritti amerikkalainen P. Boyton, jolta kului matkaan n. 23 tuntia. Jotkut kiistävät Boytonilta tämän kunnian, koska hänellä oli uidessaan uimaliivit yllään.

Seuraava yrittäjä oli englantilainen Webb. Hänen yrityksensä epäonnistui ja Webb pelastettiin yhdennellätoista hetkellä. Hänellä ei näet ollut seuraaja alusta turvanaan. Pari viikkoa myöhemmin Webb yritti uudestaan ja onnistuikin. Tosin täysin voimat lopussa ja laihtuneena hän saapui Englantiin 21 tuntia ja 45 minuuttia kestäneen uimamatkansa jälkeen. Hän ui matkan ilman uimaliivejä. Tähän saavutukseen pystyi uudestaan vasta Burgess 36 vuotta myöhemmin. Hän ui matkallaan harhaan ja teki suuren ympyrän, mutta onnistui siitä huolimatta.

Hänen jälkeensä tehtiin jatkuvasti yrityksiä, mutta vasta vuodesta 1923 lähtien voidaan puhua jokavuotisesta uimamatkasta 'läpi helvetin' — tähän matkaan liittyvät vaikeudet ovat ja pysyvät nimittäin erikoisen suurina. Onpa joskus sattunut kuolemantapauksiakin ko. uinnin yhteydessä. Suojatakseen itseään kylmää vastaan voitelevat useimmat uimarit ihoonsa kilokaupalla rasvaa.

Nykyään on Kanaalin poikki jo uitu kaikkiin suuntiin ja kaikilla uimatyyleillä. V. 1926 ui ensimmäinen naisuimari Kanaalin poikki, häneltä kui matkaan yli 14,5 tuntia. V. 1927 onnistui Temme nimisen uimarin uida matka edestakaisin n. 30 tunnissa.

Luultavasti Golf-virrasta johtuen on uintimatka Ranskasta Englantiin helpompi kuin päinvastoin. Nopein aika on 11 tunnin korvilla. Usein esiintyvä sumu on pahimpia kanaaliuimareita uhkaavia vaaroja, samoin erilaiset merivirtaukset, joilla on joskus hyvinkin huomattava nopeus.

Hilma Kangas sairaslistalla

Toronto. — Tunnettu kansalaisemme Hilma Kangas on hoidettavana sairaskodissa (Nursing Home) 190 Lowther Ave., lähellä Bloor katua. Ystävillä on mahdollisuus käydä tervehtimässä Hilmaa iltapäivisin kello 3—4 välillä ja iltaisin kello 7—8. — A. I.

Maailman turuilta

IDA LENSI yli ATLANTIN

Ida sai kunnian olla ensimmäinen lehmä, joka on lentänyt yli Atlantin suihkukoneella. Ida on palkintolehmä, jonka Yhdysvaltain meijeriteollisuus on valinnut edustajaksi kansainvälisille maitopäiville Saksaan. Se on peräisin New Hampshiren yliopiston karjasta ja on nyt lentänyt Bostonista Müncheniin Pan Am'n suihkukoneella. Münchenissa Idan toivottivat tervetulleeksi L-Saksan hallituksen ja meijeriteollisuuden edustajat. Se jää Saksaan ja sopimuksen mukaan yksi sen tulevista vasikoista lahjoitetaan jollekin maanviljelijälle Saksassa. Lehmiä on ollut aikaisemmin matkustajina mäntämoottorilla varustetuissa lentokoneissa, mutta Ida on ensimmäiseksi lentänyt suihkukoneella.

HALVAANTUNUT UI YLI KANAALIN

Muuan osittain halvautunut amerikkalainen, joka pystyy kulkemaan vain kainalosauvojen varassa, onnistui viikko sitten tiistaina ylittämään Englannin kanaalin uiden.

Massachusettsilainen 39-vuotias John Sterret ui 34 kilometrin pituisen matkan 11 tunnissa 45 minuutissa. Sterret selviytyi mainiosta matkasta vaan muuan vastus oli matkalla, sillä hän sai medusan piston kasvoihinsa.

YHDEKSÄS TULOSSA

Yhdysvaltain oikeusministerin Robert Kennedyn puoliso odottaa yhdeksättä lastaan joulukuussa, kertoi muuan perheen ystävä.

Kennedyillä on viisi poikaa ja kolme tytärtä. Rouva Kennedy on 36 vuoden ikäinen. Pariskunta solmi avioliiton 1950.

SUURJUHLAPAKINAA

Nyt ovat siis taaskin vietetyt suurjuhlamme muuttuneet historian vietäväksi "muistoiksi". Eteläpään juhlat olivatkin taaskin aivan täysosuma kun huomioimme "kaukaisen pitopaikan" ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Niin urheilu, voimistelu kuin laulajien ja soittajienkin joukot olivat valmistuneet tätä juhlaamme varten mitä suurimmalla huolella. Kaikki suurjuhlissa esitetyt ohjelmanumerot olivat ehdottoman hyvin harjoitettuja ja se suuri väen paljous, joka täytti kaikki eri paikat juhlien aikana, ei varmaankaan katunut juhlille tuloaan. Kaikille oli jotain ja tyytyväisyys näyttikin olevan aivan sataprosenttinen siinä suhteessa. Kyllähän Rannan Nikki oli tilannut hyvät ilmatkin juhlien ajaksi, mutta luulen että hänellä oli tällä kertaa ollut "väärä osoite"', sillä se lauantaipäivän sade ja kylmyyskin olivat todistuksena, että ensi kerralla on otettava tarkempi selvyys "osoitteesta". Mutta kaikesta huolimatta oli jo sunnuntai melko tyydyttävä ilmojenkin puolesta ja niin saatiinkin kaikki ohjelma kunnolla suoritettua ilman mitään suurempia vastuksia. Laulut ne raikuivat ja soitto se kaikui kuin ainakin parhaimpina kesäisinä päivinä ja urheilujoukkokin voimistelijoineen sai esittää parastaan, koleasta ilmasta huolimatta.

Urheiluliiton mestaruuskilpailut olivat sikäli erikoiset, että Teknimus oli tällä kertaa "pidätellyt" parhaimpansa kotona, antaen tilaa toisille tilaisuuden tuon halutun Karvosen komean kiertopalkinnon "kohmeisemaan" ainakin yhdeksi vuodeksi. Kaunis teko Niko, mutta tiedän varmaan, että tulevissa suurjuhlissa ensi kesänä Sudburyssa on asiat taaskin sellaisella kannalla, että voittaakseen tuon kiertopalkinnon on toisien seurojen varmaan pantava parastaan. Uskokaa huviksenne.

No sittenhän sekin taas nähdään, tuumii — Vaasan Jukka.

Ihmisten puheet

Nuori kaunis tyttö lomaili täysihoitolassa. Palattuaan hän kertoi äidilleen:

— Tapasin täysihoitolan urheiluhallissa erään komean miehen ja me pelasimme ping-pongia miltei kaikki iltapäivät.

— En tiennytkään, että pidit niin paljon ping-pongista, ihmetteli äiti.

— Nyt pidän. Ensin minä löin palloa väärin ja etsimme yhdessä sitä pöydän alta. Sitten hän löi sitä väärin ja taas etsimme yhdessä sitä pöydän alta. Se oli ihmeellistä.

— En ymmärrä, sanoi äiti, mitä hauskuutta siinä oli.

— Pöydän alla, senkin hupsu.

Kauniita ja arvokkaita

KUVATEOKSIA

selostavine teksteineen

SOPIVIA ANTAA LAHJANA SYNTYMÄ- TAI MUUN MERKKIPÄIVÄN YHTEYDESSÄ

KAUNIS LAHJAKIRJA

"PÄIJÄNTEEN YMPÄRI"

JÄRVISEUDUN KAUNEUTTA

Tässä loistoteoksessa on 100 sivua, joilla on 46 liitupaperille painettua monivärikuvaa. Päijänteen kuuluisa kauneus on siinä kuvattuna aavojen selkien, vehmaiden salmien, saarien ja lahdelmien sekä hiekkaharjujen kanssa.

Koko 10½ x 13¾ — HINTA SID. $13.50

JYLHÄÄ POHJOIS-SUOMEN KAUNEUTTA

"LUMOAVA LAPPI"

Teos käsittää 112 suurikokoista sivua, joilla on 49 monivärikuvaa.

ARVOKAS JA HIENO LAHJAKIRJA

Koko 10½ x 13¾ — HINTA SID. $13,40

SUURI LAHJAKIRJA

"HANGOSTA IISALMEEN"

SAARISTON JA SAIMAAN VESIEN KAUNEUTTA

Tässä loistoasuisessa teoksessa on 106 sivua, joilla on 48 liitupaperille painettua monivärikuvaa.

Koko 10½" x 13¾ — HINTA SID. $10.75

Loistelias Suomen luonnonkauneutta esittelevä teos, jonka kaltaista ei ennen ole julkaistu. Teksti julkaistaan lyhennettynä ruotsiksi, saksaksi ja englanniksi teoksen lopussa.

JÄLLEEN HIENO JA ARVOKAS LAHJATEOS

"SUOMEN KAUPUNGIT"

Sanoin ja kuvin

MATTI POUTVAARA

Teoksen 464 sivulla on 694 suurta syväpainokuvaa sekä 16 monivärikuvaa, jotka yhdessä tuoreen ja asiallisen tekstiesittelyn kanssa antavat yksityiskohtaisen, nykytodellisuuteen perustuvan kuvan Suomen 34 kaupungista sekä Rovaniemen ja Kouvolan kauppaloista.

Koko 9" x 12" — HINTA SID. $10.50

VÄRIKÄS JA HIENO LAHJATEOS

Jäämeren taikapiiri

"RUIJAN RANTOJA"

värikuvina

Loistavat värikuvat ja tenhoava teksti vievät Ruijan repaleisille, jylhänkauniille rannoille, missä koskematon luonto juhlavassa hiljaisuudessaan mykistää vieraan matkamiehen. Saamme tutustua pohjan perille muuttaneisiin suomalaisiin ja heidän jälkeläisiinsä, tunturien salaperäiseen taikamaailmaan, Ruijan menneisyyteen, tämänhetkiseen arkipäivään ja mielenkiintoisiin tulevaisuudennäkymiin.

ARVOKAS LAHJA KENELLE VAIN!

98 sivua — 48 monivärikuvaa — HINTA $7.25

SUURI LAHJAKIRJA

KUOPIOSTA KUUSAMOON

Erämaitten kauneutta

113 sivua — 50 monivärikuvaa — kannessa moniväri valokuva — Teoksen koko 10½" x 13½" — Hinta kangaskansissa $10.25

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VUOKRATTAVANA

NYKYAIKAINEN, HYVÄSSÄ KUNNOSSA oleva kolmen huoneen apartmentti kylpyhuoneineen vuokrattavana Vapauden talossa. Kuuma- ja kylmävesi talon puolesta. Kohtuullinen vuokra. Kysykää: Vapauden konttori, 100 Elm St. W., puhelin 674-4264.

VUOKRATTAVANA

KATTIA, KÄSITTÄEN KOLME huonetta vuokrattavana kalustettuna tai ilman. 48 Cleveland St., Toronto 7, Ont. Puhelin HU 9-8369 (8—11—13)

MYYTÄVÄNÄ

JÄRVENRANTATONTTEJA, maanmittaus täydellisesti suoritettu, ihanteellisesti metsittyneitä sekalaisin puin, hyvät kalastusvedet ja metsästysalueet, myös uimarannat ja maantieyhteys. Puh. H. Carlson, 867-5355, Warren, Ontario.

OPTOMETRISTI
L. Y. Lacourciere
B.A., O.D.
Puh. 674-5156 — kotiin 673-2674
36 ELM ST. EAST YLÄK.
SUDBURY ONTARIO

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Uusi hengenahdistus- (ASTHMA) LÄÄKE
Pillereinä ...... 100 kpl. 7.75
50 kpl. 4.00
Pullolääkkeenä 5.00
Voitte valita jommankumman
Ynnä 25c postimaksua ja Ont. tilauksista 3% myyntivero.
KARI PHARMACY
Puh. 675-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Alerts-Visan kokous pidetään Finnish-haalilla torstaina, elokuun 20 pnä, alkaen klo 8 ill.

Työn Puiston mainio sauna on yleisön palveluksessa keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 1—11 ip.

Selitykseksi sudburylaisille

Tavanomaisuudesta poikkeavana ilmiönä huomioitiin tänä aamuna, aamun valjetessa taivaanrannalla lyhyen ajan erittäin kirkas esine. Henkilöille, jotka eivät ole asiasta tarkemmin selvillä voimme tiedoittaa, että se oli Aurinko.

Ei ole luottamista porvarilehtien otsakkeisiin

Viime tiistaina ilmestyneen "Sudburyn Star"-lehden etusivulla komeili otsikko: "Pidätettynä punaisten toimesta, brittiläinen vapautettu". Kun syvennyimme tämän artikkelin tutkimiseen, niin siinä sanottiin seuraavasti: "Brittiläinen vaatturi 33-vuotias Arthur Burchinshaw, päästettiin vapaaksi Länsi-Saksan eräästä vankilasta, jossa hän oli ollut pidätettynä 18 viikkoa epäiltynä kommunistien hyväksi vakoilusta".

"Hänen vapaalle jalalle päästämisensä määräsi yleinen syyttäjä Bavarian korkeimmassa oikeudessa, sen jälkeen kun Amerikan sotilasvirkailijat olivat antaneet tietoja syyttäjälle."

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
52 Elm St. East Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Alerts-Visan kokous tk. 20 pnä

Ensi torstaina, elokuun 20 päivänä pidetään Alerts-Visan kokous Finnish-haalilla, alkaen kello 8. ill.

Me tiedämme mikä vastuu meillä on ensi kesän Suurjuhlien järjestämisestä. Näin ollen meidän on nyt jo harkittava, mitkä työt on suoritettava vielä tämän syksyn aikana tätä tarkoitusta varten.

Raportit tämän kesän eri tehtävistä olisi myöskin tuotava tähän kokoukseen. — U. K.

Poliisitarkastaja ei osannut selittää

"Mikä on 'yield' merkkikilven, (suomeksi myötäilevä), todellinen määritelmä?"

Kun tämä kysymys tuli esille viime maanantai-iltana kaupunginvaltuuston liikennekomitean kokouksessa, niin Sudburyn poliisitarkastaja Don Daub vastasi: "Se on hyvin vaikea määritellä ja suurin osa autojen ajureista jättää sen huomioimatta melkein kokonaan".

Tarkasti määriteltynä sen pitäisi tarkoittaa "pysähtymistä", mutta harvat koskaan tulkitsevat 'yield'-merkin tällä tavalla.

"Minä en tiedä mikä on tähän kysymykseen tarkka vastaus", jatkoi tarkastaja Daub, "mutta se on kysymys joka meidän täytyy tarkastaa mahdollisimman pian."

"Sudburyssa on useita katujen yhtymäkohtia, jotka ovat hyviä paikkoja onnettomuuksia varteen ja minä luulen, että on ihmeellistä kun emme ole joutuneet niiden vuoksi suurempiin vaikeuksiin."

Puheenjohtaja valtuusmies Tom Zaitz huomioi myös, että harvat autoilijat noudattavat 'yield'-merkkiä ja ehdotti, että "Stop"-(pysähdy) merkki määrätyissä paikoissa olisi paljon parempi.

Martti Peräkylä kuoli tiistaina

Chapleaun alueella 45-vuotta asunut kansalaisemme Martti Peräkylä kuoli viime tiistaina Pioneer Manorissa (vanhainkodissa) Sudburyssa. Hän oli kuollessaan 84 vuoden ikäinen.

Martti Peräkylä saapui Canadaan vuonna 1919, asettuen asumaan Chapleaun alueelle edesmenneen vaimonsa Amalian (o. s. Lohko) kanssa. Hän työskenteli metsätyöläisenä tällä alueella viimeistä kymmentä vuotta lukuunottamatta, jonka ajan hän oli eläkkeellä.

Lähinnä suremaan jäi kolme poikaa Vilho, Suomessa, Väinö Sultanissa, Ont. ja Eiho Copper Cliffissä, Ont. sekä tytär mrs Saima Peura Suomessa.

Vainaja haudataan Smith and Chapple hautaustoimistosta perjantai-iltapäivällä Chapleaun kunnalliseen hautausmaahan.

Ilmojen "isäntä" muutti mieltään

Alkuviikosta meille nikkelikyläläisille lupailtiin lämpimämpiä ja kirkkaampia päiviä, mutta näyttää siltä, että ilmojen "isäntä" on syönyt sanansa ja toiminut aivan päinvastoin.

Eilen (keskiviikkona) lämpömittarit eivät kohonneet päivälläkään yli 50F asteen. Viime yö oli tällä seudulla yksi kesän kylmimmistä ja raa-anlainen sää jatkui vielä tänään (torstaina). Alkuviikossa ennustettu lämpöinen sää jäi näin ollen saapumatta tälle alueelle. Sääennustajat eivät ole nyt kyllä luvanneetkaan mitään korjausta tähän kesälomalaisille epäedulliseen säähän.

Uusi viemäritunneli vaikeutena monille kotien omistajille

New Sudburyn ja Minnow Laken alueella asuvat kaupunkilaiset joutuvat hävittämään nykyiset viemärilaitoksensa, koska New Sudburyn ja Minnow Laken maahan ja kallioon rakennettu viemäritunneli on aloittanut täydellisen toimintansa.

Sudburyn alueen terveystarkastaja Jim Sandul sanoi keskiviikkona, että kaupungin putkituksia koskeva sivulaki määrää yksityiset viemärit tai likasäiliöt poistettavaksi sellaisilta alueilta, joissa on kaupungin viemäriverkosto.

Yksityisiä viemärisysteemia ei tulla sallimaan sellaisilla kaduilla joilla on kaupungin viemäri tai sellaisella maalla, jonka 150 jalan läheisyydestä kulkee kaupungin viemäri.

Kun kaupungin viemäri on käytettävissä, niin kaikki yksityiset viemärimenetelmät julistetaan yleisen terveysiain perusteella taloudellisesti epäkäytännöllisiksi.

Terveysviraston tai kaupungin insinööri tarkastaa yksityiset viemärisysteemit ja antaa määräyksen omistajalle, joko puhdistaa, täyttää, viedä pois, tai hävittää ne 30 päivän sisällä.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta

Sudburyn alueen kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on saatu jälleen yksi lahjoitus. Kusti Ristimäki on lahjoittanut $2.00 CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea haluaa lausua kauneimmat kiitoksensa.

Uusi ystävä vei miehen matkalaukun

CPR:n rautatiepoliisi etsii miestä, joka käveli omille teilleen matkustajatoverinsa omistaman matkalaukun kanssa keskiviikkona Sudburyyn saapuneelta junalta.

Henri Gagne, joka on ollut työssä Sultanissa, Ont., sanoi, että mies tarjosi hänelle apuaan kun hänellä oli kolme matkalaukkua kannettavanaan. Kun mies pääsi ulos junasta, niin hän jatkoi matkaansa Gagnen matkalaukun kanssa.

Matkalaukku löydettiin jälkeenpäin Larch-kadulta ja sen sisällä olleet vaatteet koskemattomina.

NIILO RISTIKANGAS, Sudbury, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja toivoo, että kaikki tekevät parhaansa hyvän asian eteenpäin viemisessä.

IDA ja VILI LAALO, R.R. 3, Chelmsford, Ont., vastaa $5.00 Julia Sutisen haasteeseen.

SANELMA ja N. KALLIO, Scarborough, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi.

LILLIAN ja LASSI KOLARI, St. Catharines, Ont., vastaa $5.00 Irja ja Aatu Koivulan ja Niko Piispasen haasteisiin ja haastaa seuraavat ystävät viemään haasteita eteenpäin: Aune ja Eino Kemppainen, South Porcupinesta, Ont. ja Elvi ja Bill Salon, Sudburysta, Ont.

HANNA ja VÄINÖ KERÄNEN, Whitefish, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi, että niiden ilmestyminen olisi turvattu ja haastavat kaikki eläkevaarit ja emännät tekemään vointinsa mukaan.

SENJA SAARI, Connaught Station, Ont., vastaa $5.00 kahdenkin tuttavan haasteisiin ja kehoittaa, että jokainen lehtien lukija tekisi lahjoituksensa.

HEIKKI VÄYRYNEN, South Porcupine, Ont., vastaa $2.00 Heikki Lehtolan haasteeseen ja kiittää haasteesta sekä kehoittaa toisiakin haastettuita maksamaan kunniavelkansa tai tekemään paremmin.

MIKKO KAINU, South Porcupine, Ont., vastaa $10.00 kunniahaasteensa Heikki Lehtolalle Vapauden ja Liekin hyväksi, että niiden ilmestyminen olisi turvattu ja haastaa seuraavat ystävät tekemään samoin: Vili Pelkolan ja Väinö Laaksosen, molemmat South Porcupinesta.

MATTI HÄNNINEN, South Porcupine, Ont., vastaa $3.00 Wm. Kontolan haasteeseen ja haastaa seuraavat henkilöt: Lauri Kosken Carner, Ont., Jenny Salon Carner, Ont. ja Emma ja Emil Mäen South Porcupinesta.

ED KINNUNEN, R.R. 2, Sudbury, Ont., vastaa $5.00 Bertha ja Kaarlo Toikan haasteeseen ja haastaa Eric Salkeldin Balsam Creek, Ont., ja Unto Penttisen, Torontosta tekemään parhaansa.

MR. & MRS. HOLMSTEDT, R.R. 1, Whitefish, Ont., vastaa $2.00 Säillän haasteeseen ja toivoo, että kaikki tekevät parhaansa hyvän asian puolesta.

ATE HYTÖNEN, Sault Ste. Marie, Ont., vastaa $2.00 Heikki Vainion haasteeseeen ja haastaa seuraavat henkilöt tekemään parhaansa: Alarik Nenosen ja Väinö Wiitan, molemmat Sault Ste. Mariesta, Ont.

WILJAMMI KALLELA, Sault Ste. Marie, Ont., vastaa $5.00 Matti Huhtalan ja A. Kurikkalan haasteisiin ja haastaa seuraavat henkilöt: Jalmar Salmisen ja Arvo Pentinmäen, molemmat Sault Ste. Marie, Ont.

JACK MÄKI, Sault Ste. Marie, Ont., vastaa $5.00 Matti Huhtalan haasteeseen, että lehtien ilmestyminen olisi turvattu ja haastaa L. E. Wuoren ja Heikki Laineen Sault Ste. Mariesta, Ont.

JACK RUHA, Kirkland Lake, Ont., vastaa $2.00 Kusti Hietalan haasteeseen ja toivoo, että kaikki lehtiemme kannattajat tekisivät parhaansa haasteryntäyksen hyväksi.

HELEN ja NICK LAITINEN, Toronto, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi, että sen ilmestyminen olisi turvattu.

ARVO SALO, Toronto, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi, että sen ilmestyminen olisi turvattu.

OIKAISU: heinäkuun 28 pälvän Vapaudessa oli virheellisesti, että TOIVO HUOTARI, Sault Ste. Marie, Ont., haluaa haastaa kaikki Kuhmoisista kotoisin olevat; sen olisi pitänyt olla, että KUHMOLAISET.

OIKAISU: elokuun 6 pälvän Vapaudessa oli virheellisesti kun sanottiin, että Tekla ja J. Kauppinen, Montrealista, Que., vastaavat $5.00 I. Mäkelän haasteeseen. Nimen olisi pitänyt olla TEKLA ja H. KAUPPINEN.

Tässä katsauksessa	$ 221.75
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	5,033.35
	5,255.10
Liekin lahjoitukset	670.80
Yhteensä	$5,925.90

Tahiti ei ole enää eteläisen meren paratiisi

Atomipommikokeilujen valmistelut tuhoavat saariston luontoa ja normaaleja elintapoja

Salaisesti siirrettiin Ranskan muukalaislegioonan sotilaat suuriin kuljetuskoneisiin Ranskan lentokentillä, salaisesti heidät kuljetettiin Australian autioihin sisäosiin saaren pohjoisen "portin" Darwinin kautta.

Alice Springsissä ranskalaiset suihkukoneet lähtivät Ranskan Tyynellä merellä sijaitsevan siirtomaa-alueen Uuden Kaledonian suuntaan ja saapuivat vihdoin lopulliseen päämääräänsä, Tahitin saarelle poikkeuksellisen monimutkaisen matkareitin jälkeen.

Näin saapuivat Ranskalaiseen Polynesiaan sotilaat ja heidän jäljissään insinöörit, jotka ovat siellä rakentamassa Ranskan suunnittelemien atomipommikokeiden valmistelua laitteita ja rakennuksia. Sotilaiden tulo Polynesiaan on muuttanut perin pohjin tämän saariston elämän. Australialainen lehtimies R. Lockwood kertoo mielenkiintoisia seikkoja tästä muutoksesta kirjoituksessaan jonka on julkaissut neuvostoliittolainen aikakauslehti Novoje Vremja viimeisessä numerossaan.

Lockwood kertoo, että pienempi osa muukalaislegionalaisista jäi Tahitin rakentamaan sotilaallisia rakennuksia ja kohteita, kun sen sijaan useita satoja lähetettiin 1250 kilometrin päähän Mururoan atolliile, Tuamotun saaristoon, jossa Ranskan hallitus on päättänyt suorittaa atomipommikokeita vuoden 1965 aikana. Lähialueelle rakennetaan myös kokeiden tarkkailua varten tukikohtia.

Rakennustyöt ovat merkinneet Tahitin saarella olevan ranskalaisen siirtokunnan kasvua 3000 henkilöllä — saarella on kaikkiaan asukkaita runsaat 44,000.

Atomipommin räjähdyksen valmistelut ovat muuttaneet saarten elämän monessa suhteessa. Niinpä ranskalaiset sotalaivat ovat nykyisin vieneet saarelle Tahitin satamissa ja valmistelut ovat houkutelleet paikalle myös amerikkalaisten turistien virran, jotka eivät ole tuoneet mukanaan vain dollareita, vaan myös turmelusta. Siitä on selvempänä esimerkkinä pienen Murean saaren kohtalo. Saari sijaitsee Tahitin pääkaupungin Papeeton lähellä ja sitä on pidetty eräänä tämän saariston kauneimmista.

Nyt saarelle on kohonnut synkännäköinen rakennus: nuorisovankila, jossa tällä hetkellä on yli sata nuorta rikollista. Kuitenkin jo nyt puhutaan tilanahtaudesta, joka pakottaa rakentamaan uuden rakennuksen.

Ranskalaisen laivaston ilmestyminen on hävittänyt myös monia saarten kalastajakyliä. Mahtavia polttoainesäiliöitä on kohonnut sinne, missä aikaisemmin oli banaanipuulehtoja ja Tahitin kuuluisia leipäpuita. Motu-Ultan saarelle Tahitin lähelle rakennetaan telakka ja laivaston korjauspaikkoja.

Atomipommikokeiden vaatimien rakennusten ja laitteiden rakentaminen on tietysti antanut työtä saarelaisille, mutta samalla on karkottanut monia saarelaisia asumuksistaan ja monien on ollut pakko myydä puutarhansa saadakseen rahaa elinkustannusten kohotessa jat kuvasti. Puutarhojen häviäminen on vähentänyt kauppaan tulevien tuoreiden hedelmien määrää. Aikaisemmin niitä sai melkeinpä ilmaiseksi, nyt niiden hinta jopa korkeampi kuin Sydneyssa, jota ympäröivät hedelmättömät alueet ja jossa hintataso on suurkaupungin mukainen. Inflaatio kehittyy pelottavalla nopeudella.

Atomipommikokeiden vaatimia laitoksia ei rakenneta yksinomaan Ranskan kustannuksella, sillä jo aikaisemmin antoi Ranskan hallitus Tahitille määräyksen rakentaa saarelle lentokenttä, joka soveltuu suihkukoneille. Lentokentän kustannuksiksi arvioitiin 15 milj. markkaa. Huolimatta saaren kansallisten johtajien vastalauseista säädettiin Tahitille huomattavia tuontitulleja, jotta voitaisiin koota rahat lentokentän rakentamista varten.

Atomipommikokeilujen valmistelut ovat herättäneet suurta levottomuutta koko Tyynen Valtameren alueella, mutta eniten itse Polynesian alueella. Vastalauseiden vuoksi oli Ranskan hallituksen pakko ryhtyä poikkeustoimenpiteisiin viime vuoden lopulla. Marraskuussa 1963 annetulla diktatorisella määräyksellä julisti presidentti de Gaulle Tahitin kansan demokraattisen liiton laittomaksi. Tällä liitolla oli Polynesian alueellisessa neuvostossa 14 paikkaa 30:stä. Toisella laittomaksi julistetulla ryhmällä oli vielä yksi paikka, joten de Gaullen määräyksen jälkeen joutui neuvosto kokoontumaan vain puolessa vahvuudessaan.

Kaikki tämä on seurauksena presidentti de Gaullen päätöksestä todistaa Ranskan suurvalta-asema muuttamalla Tahiti "Tyynen valtameren tieteelliseksi keskukseksi". Atomipommikokeilujen valmistelujen myötä on kuitenkin laajentunut myös joukkoliike sitä vastaan ja ranskalaisilla on epäilemättä monia vaikeuksia edessään pommiräjäytyssuunnitelmien vuoksi.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

ICELANDIC AIRLINES LINJAA
edustaa
Ritari Agencies
7 Cedar St.
SUDBURY
Puhelin
675-5683
HUOLETONTA LOMAILUA

ICELANDIC... your best sky-buy to all SCANDINAVIA!

LOWEST AIR FARES TO EUROPE OF ANY SCHEDULED AIRLINE

Thrift Season Fares . . . effective August 4th . . . are even lower! Save wherever you go . . . pay far less than jet Economy fares to key cities of Scandinavia and other European countries. Take New York/Oslo round-trip for example. Together a husband and wife can SAVE a total of $174.80 over round-trip jet Economy fares.

Remember, Icelandic's fares are always the lowest at any time of the year . . . one way or all-year round trips. You fly in roomy comfort on dependable, long-range DC-6Bs. Complimentary meals, drinks, snacks. For full details call your travel agent now.

FROM NEW YORK TO: ICELAND • ENGLAND • SCOTLAND • HOLLAND NORWAY • SWEDEN • DENMARK • FINLAND • LUXEMBOURG

Use these Icelandic Gateways—and save—to all of Europe and beyond

The PIONEER of Low Fares to Europe
ICELANDIC AIRLINES
LOFTLEIDIR
610 Fifth Avenue (Rockefeller Center) New York 20 • PL 7-8585
NEW YORK • CHICAGO • SAN FRANCISCO
WRITE FOR FOLDER (XF)
(13—8T)

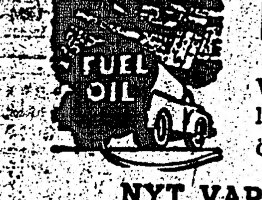

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

JENSEN'S BUILDING CENTRES
1716 Regent St. S. ja 266 Frood Rd.
Puh. 674-5413 Puh. 674-4722
★ RAKENTAJAIN RAUTATARPEITA
★ PILKINGTON IKKUNALASIA
★ KYANIZE LAATUMAALIA
TEEMME RAKENNUKSIEN UUDISTUKSIA JA KORJAUKSIA — KUSTANNUSARVIOT VAPAASTI

3 suomalaista autojen myyjää

Sulo Heino Elmer Pulkkinen Lauri Hotti
Suosittujen FORD AUTOJEN välittäjällä
Voitte luottaa, että he antavat Teille tyydyttävän palvelun monivuotisen ammattikokemuksensa perusteella
'64 Ford autot ja trokit saaneet yleisen suosion
Niin myös asiakkaillemme edulliset kauppamenettelytapamme, jotka perustuvat suureen menekkiin vähemmällä voitolla kutakin ajokkia kohden.
EDULLISTA OSTAA AJOKKINNE McLEODISTA
McLEOD MOTORS
& EQUIPMENT LIMITED
Canadan vanhin Fordien edustaja
65 LARCH ST. PUH. 673-9501 SUDBURY

SÄÄSTÄKÄÄ RAHAA ostamalla "HOMEOWNERS" monipuolinen kotivakuutus
Lähempiä tietoja antaa mr Ritari — Puh. 675-5683
RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- ja MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. 675-5683

A.K. Electronics
Radio- ja TV-korjausta
Puh. 674-7241, kotiin 673-7414
ANDY KANGURIN henkilökohtainen palvelu
787 Lorne St. S. Sudbury

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

"Cash & Carry" hinnoilla
KAIKKI RAKENNUS- JA PUTKITUSTARPEET
tai velaksi helpoilla vähittäismaksuilla ja ilmaisella tuontipalvelulla. VANEERIA, LAUTAA, OVIA YM. Uutta ja käytettyä tavaraa. Pesuammeita, toilletteja, sinkkejä, putkea ym.
Greenspoon Bros. LIMITED
214 Notre Dame 674-4259 Sudbury

Aikoessanne MYYDÄ tai OSTAA kodin soittakaa minulle
Miss Laila H. Wuori
Toronton kiinteimistölautakunnan jäsen edustaen:
NEWMAN & NEWMAN yhtiötä
PUH. TOIMISTOON 537-3411
KOTIIN WA 2-9565

Ayriss Florist LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE (Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

Kiinteistövälittäjä
ROLF HEYNO
REALTOR
2269 Yonge Street (Eglintonin kohdalla)
Toimisto HU 9-4988
Kotiin CH 1-4550
Canadian Association of Real Estate Boards ja Toronto Real Estate Boardin jäsen.

Viking Meat & Sausage Co.
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
10 Willison Sq. EM. 3-7616
(1 kulma etelään Dundas-Spadina kulmasta)
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Avoinna maanantaina ja keskiviikkona klo 8—6 ip., torstaina ja perjantaina klo 8—7.30 ip., lauantaisin klo 8—2 ip.

Joseph P. Thompson (1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
WA. 1-2971 — WA. 1-1793

Parkway Bakers Suomalainen leipomo
Valmistaa suomalaista kardemummapullaa, oikeata ruisleipää, kanelikorppuja, kaakkuja, pikkuleipiä ym. leipomoalan tuotteita.
KAHVIA EDELLEENKIN SAATAVANA
Auki kesäaikana: maanantaista keskiviikkoon 9—6, torstaina klo 9—7, perjantaina klo 9—8 ja lauantaina klo 9—4.
AKE SAARINEN
290 Queen St. West EM 3-7676 Toronto 2-B, Ont.

OK TRAVEL TOURS
MATKATOIMISTO
SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN
Maailmanlaajuinen matkapalvelu
Yli 30 vuoden asiakaspalvelu suomalaisille ystävillemme
Kysykää Miss Pontson
O. K. JOHNSON & CO. LIMITED
TORONTO: 697 Bay Street EM. 6—9488
BARRIE: 107 Dunlop Street East PA. 6—6525
SARNIA: 125 North Front Street ED. 6—6169

JÄNNITTÄVIÄ ROMAANEJA SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME!

PHILIPPE DE VOMECOURT:
UNOHDETUT URHOOLLISET
321 sivua — Hinta sid. $4.25
Jännittävä ja vauhdikas kuvaus Ranskan vastarintaliikkeen toiminnasta toisen maailmansodan aikana.

DIANNE DOUBTFIRE:
VIATTOMUUS VAARASSA
210 sivua — Hinta sid. $2.75
Englantilainen kirjailija Dianne Doubtfire on luonut tästä vakavasta aiheesta jännittävän ja psykologisesti uskottavan romaanin.

ALISTAIR MacLEAN:
MILJONÄÄRIEN LAIVA
306 sivua — Hinta sid. $3.75
Brittiläinen kauppalaiva "Campari" on maailman ylellisin alus. Se on miljardöörien maanpäällinen taivas. "Miljonäärien laiva" on ensiluokkainen jännitysromaani, jota ei malta laskea käsistään ennen loppua.

UUSIA SUOMALAISIA SATUJA LAPSILLE
SUOMALAINEN SATUKIRJA 1
159 sivua — Hinta sid. $3.00
Keväällä 1962 ratkaistun suuren satukilpailun rikkaasta sadosta on tähän kirjaan otettu 16 satua. Kirjan on verraton lastenkuvittaja Maija Karma somistanut viehättävin, mielikuvitusrikkain kuvin.

TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
P.O. Box 69, Sudbury, Ontario